FORVALTNINGSREVISJON

Hammerfest Havn KF

Hammerfest kommune

KOMREV NORD

Rapport 2026

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot Hammerfest Havn KF. Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner § 23-2 bokstav c. Ifølge kommuneloven § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Krav til revisors uavhengighet følger av kommuneloven § 24-4 og av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16, 17, 18 og 19. Før igangsetting av forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Hammerfest Havn KF og Hammerfest kommune Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Hammerfest kommune for samarbeidet i forbindelse med forvaltningsrevisjonen.

Tromsø/Narvik, 04.05.2026

Margrete Mjølhus Kleiven
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Susanne Arntzen Langnes
Prosjektleder, forvaltningsrevisor

SAMMENDRAG

KomRev NORD har på oppdrag fra kontrollutvalget i Hammerfest kommune gjennomført en forvaltningsrevisjon om Hammerfest Havn KF. Forvaltningsrevisjonen er gjennomført med utgangspunkt i følgende to problemstillinger:

1. *Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?*
2. *Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?*

Hammerfest Havn KF
Hammerfest Havn er et kommunalt foretak heleid av Hammerfest kommune. Hammerfest Havn KF inngår i en konsernstruktur med totalt to selskaper, og har ett datterselskap; *Hammerfest Terminalen AS*. Foretaket har også 50 % eierandel i Fuglenes Eiendom AS. På vegne av Hammerfest kommune forvalter foretaket Havnekvartalet Holding AS som eier av Havnekvartalet Utbygging AS.

Hammerfest Havn har som formål og ansvarsområde å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som kommunen er tillagt etter havne- og farvannsloven med forskrifter.

Videre er formålet å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget for havnens eiendommer og installasjoner. Foretaket skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, samt føre tilsyn med trafikken i kommunens sjøområde og forvalte eiendommer og innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

Foretaket har flere kaier og anlegg. Det er i Hammerfest sentrum, Fuglenes, Rypefjord, Polarbase, Leirvika, Rypklubben, Kvalsund og distrikshavner i Akkarfjord og Forsøl. Foretaket har behov for eiendommer for å håndtere gods og logistikk. Enkelte eiendommer har medført tilleggsfunksjoner som ikke nødvendigvis er ønsket.

Hammerfest Havn KF har høy gjeld, og denne gjelden opprettholdes eller øker ytterligere i de kommende årene som følge av planlagte investeringer. Foretaket har økt inntekten sine de siste årene, men har høye rente- og avdragsforpliktelser. At foretaket fortsatt er avhengig av låneopptak for å gjennomføre nødvendig vedlikehold og utvikling, gjør at gjeldsbelastningen forblir høy gjennom hele perioden.

Foretakets lovpålagte aktiviteter etter havne- og farvannsloven
Revisor har undersøkt om Hammerfest Havn KF ivaretar oppgaver som foretaket har etter havne- og farvannsloven. Deriblant har foretaket ivaretatt plikten til å om å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler. Videre krever foretaket inn farvannsavgift etter de satsene som er fastsatt. Foretaket har også ivaretatt oppgaven med å publisere oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur. Det foreligger også informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig på foretakets hjemmeside. For de fire havneanleggene Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes som kommunen er havnesikringsmyndighet for, foreligger det sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner som også er oppdatert i tråd med gjeldende regelverk.

Foretakets aktiviteter
Revisor har etterspurt skriftlig dokumentasjon for den virksomheten foretaket har engasjert seg i utover lovpålagte aktiviteter etter havne- og farvannsloven, og om den er av foretaket vurdert å være fordelaktig for kommunen. Vi har mottatt skriftlige redegjørelser for Hammerfest Terminalen AS, Fuglenes Eiendom AS, og Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging.

Fuglenes Eiendom AS sitt formål vurderes av foretaket å være i tråd med Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF sine strategiske mål om å legge til rette for næringsutvikling og maritim aktivitet. Foretaket har arbeidet langsiktig med utvikling av området.

Hammerfest Terminalen AS var ifølge foretaket et verktøy i forbindelse med utvikling av Leirvika. I ettertid viste det seg at finansieringen av virksomheten ikke var i tråd med kommuneloven. Foretaket hadde ikke adgang til å gjøre utlån til datterselskapet Hammerfest Terminalen AS. Foretaket har gjort tiltak for å gjøre endringer slik at finansiering av virksomheten skal være i tråd med loven.

Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging AS ble opprettet med bakgrunn i at kommunen og foretaket ønsket innflytelse på hvordan tomtene i sentrum skal utnyttes.

Ingen av de oversendte skriftlige vurderingene fra foretaket viser uttrykkelig at foretaket har vurdert om virksomheten er havnetilknyttet og hensiktsmessig, og fordelaktig for havnevirksomheten.

Revisors konklusjon er at det ikke foreligger opplysninger som tilsier at Hammerfest Havn KF sin aktivitet og virksomhet er i strid med foretakets vedtekter. Foretaket ivaretar sentrale forvaltningsoppgaver tillagt foretaket etter havne- og farvannsloven, jf. selskapets vedtekter. Våre funn viser at aktiviteten og investeringene utover de lovpålagte oppgavene til foretaket er redegjort for i dokumenter som fremlegges for havnestyret, samt at kommunestyret som eier har tilsluttet seg aktiviteten. Foretaket har imidlertid ikke dokumentert uttrykkelig i sine skriftlige vurderinger om virksomhet er havnetilknyttet og hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten, jf. vurderingskriteriene angitt i vedtektene. Havneforetaket har selv uttrykt at de har noen eiendommer som er vurdert å ikke være havnetilknyttet.

Anskaffelser
Revisor har under problemstilling 2 undersøkt fire anskaffelser som foretaket har gjennomført det siste året. To av disse anskaffelsene hadde eksterne aktører gjennomført på vegne av foretaket. For disse to har ikke revisor gjort vurdering av anskaffelsesprosessen da det er foretaket som er gjenstand for undersøkelse. For disse anskaffelsene skal foretaket ha beregnet anskaffelsens verdi og arkivert kontrakt med valgte leverandør. Våre undersøkelser viser at foretaket har mangel på dokumentasjon for beregninger av anskaffelsens verdi for begge disse. Foretaket har dokumentert å ha kontrakten for en av anskaffelsene, mens det for en anskaffelse ikke er dokumentert kontrakt. For de andre to anskaffelsene som foretaket selv har gjennomført har revisor funnet at det kun for én av disse var dokumentert beregninger om anskaffelsens verdi. Vi har vurdert at foretaket har valgt riktig forskrift og benyttet tillat anskaffelsesprosedyre, men at det er mangler knyttet til dokumentasjon for valgene. Videre fant vi at foretaket i samtlige av anskaffelsene har gjennomført konkurranse og gjort potensielle leverandører kjent med forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt. Kontrakt er tildelt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel. Det foreligger ikke

informasjon om bruk av kvalifikasjonskrav for disse to anskaffelsene. Det foreligger ikke anskaffelsesprotokoll for anskaffelsene. Det er også mangler knyttet til meddelelse om tildelingsbeslutning samt at det for en av anskaffelsene mangler kontrakt.

Revisor har avdekket at foretaket har gjort kjøp av advokattjenester uten å følge kravene i anskaffelsesregelverket. Tjenestene er anskaffet direkte, uten konkurranse eller dokumentert vurdering av eventuelt unntak. Dette innebærer brudd på regelverkets grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling og forutberegnelighet.

Revisors konklusjon er at Hammerfest Havn KF har ved inngåelse av fire undersøkte anskaffelser overholdt sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser om konkurranse, forutberegnelighet og likebehandling. For noen av de undersøkte anskaffelsene er det noe avvik opp mot bestemmelser i regelverket om dokumentasjon og etterprøvbarhet. Vi har ikke funnet noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser, men kommunestyret er blitt orientert om – og godkjent prosjektene/investeringene gjennom låneopptak.

Hammerfest Havn KF kan ikke dokumentere at anskaffelsesregelverket er etterlevd ved kjøp av juridisk bistand.

Med bakgrunn i våre funn, vurderinger og konklusjoner på problemstilling 2 anbefaler vi Hammerfest Havn KF å gjennomføre tiltak som sikrer at:

- beregninger av anskaffelsens verdi i alle tilfeller gjøres i henhold til regelverket og at disse blir dokumentert
- regelverkets regler om føring av anskaffelsesprotokoll blir etterlevd

For noen av de undersøkte anskaffelsene har foretaket engasjert eksterne til å gjennomføre anskaffelsene. Revisor anbefaler Hammerfest Havn KF å:

- gjøre vurdering av hvordan anskaffelsesprosessene gjennomført av eksterne skal dokumenteres og arkiveres hos foretaket
- gjøre tiltak for å sikre at dokumentasjon lagres og arkiveres

Vi anbefaler også Hammerfest Havn KF å gjøre vurderinger av om anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse ved kjøp av juridiske tjenester.

Innhold

SAMMENDRAG 2
1 INNLEDNING 6
1.1 Bakgrunn og bestilling 6
1.2 Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Hammerfest Havn KF 6
2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER 7
2.1 Problemstillinger 7
2.2 Revisjonskriterier 7
2.2.1 Kilder for utledning av revisjonskriterier 7
3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING 15
3.1 Metode og datamateriale 15
3.2 Gyldighet og pålitelighet 17
3.3 Avgrensing 18
4 OM HAMMERFEST HAVN KF 19
4.1 Overordnet situasjonsbeskrivelse 19
4.1.1 Virksomhetens formål 19
4.1.2 Havner og kapasitet i Hammerfest Havn 19
4.1.3 Virksomhetens organisering 19
4.1.4 Aktivitet og den økonomiske situasjonen i foretaket 20
4.2 Eiendom 21
4.2.1 Eiendomsportefølje 21
4.3 Havnetjenester 21
5 AKTIVITET OG EIENDOMSPORTEFØLJE 22
5.1 Mottaksplikt 22
5.2 Avgifter for bruk av kommunale havneanlegg og saksbehandling 23
5.3 Sikring av havner og havneanlegg 25
5.4 Havneforetakets virksomhet utover lovpålagte oppgaver 25
5.5 Revisors vurdering 29
5.6 Revisors konklusjon 30
6 ANSKAFFELSER 31
6.1 Rutiner og praksis ved gjennomføring av anskaffelser 31
6.2 Etterlevelse av anskaffelsesregelverket 32
6.2.1 Advokatutgifter 32
6.2.2 Nye moloer – Fuglenes og Batteriet 33
6.2.3 Kvalsund Marina 34
6.2.4 Havnegata 3 innredning kontorer 36
6.2.5 Hall for godshåndtering 36
6.3 Behandlinger i kommunestyret 37
6.4 Revisors vurderinger 37
6.5 Revisors konklusjon 38
7 ANBEFALINGER 39
8 UTTALELSE 40
9 REFERANSER 41
10 VEDLEGG 42

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og bestilling

Kommunestyret i Hammerfest kommune vedtok i møte 28.11.2024 under sak 189/24 plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028. Forvaltningsrevisjon om Hammerfest Havn KF står oppført på listen over prioriterte prosjekter i planperioden.

Kontrollutvalget i Hammerfest kommune besluttet i møte den 25.3.25 under sak 15/25 å bestille en forvaltningsrevisjon i foretaket. Kontrollutvalget behandlet i møte 27.5.25, i sak 27/25, KomRev NORDs overordnede prosjektskisse. Prosjektskissen ble godkjent, og forvaltningsrevisjonen ble igangsatt.

Kontrollutvalgets formål med forvaltningsrevisjonen var i bestillingsskjemaet til revisor oppgitt å være «*å belyse om Hammerfest Havn KF sin aktivitet med mer på utvalgte områder er i tråd med formål, regelverk, delegert myndighet, budsjettrammer, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger*.»

1.2 Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner i Hammerfest Havn KF

I 2021 gjennomførte tidligere Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS (Vefik) en forvaltningsrevisjon av Hammerfest Havn KF. Undersøkelsen var rettet mot virksomhetens økonomiske internkontroll samt ble det undersøkt påstander som var fremsatt i ulike anonyme e-poster. Rapporten viste at foretaket har sentrale elementer i internkontrollen på plass, men at foretaket har mangel når det gjelder dokumentasjon, noe som det i rapporten ble vist til vanskeliggjør revisors vurderinger. I undersøkelsen ble det foretatt gjennomgang av tre utvalgte innkjøp for å se om Hammerfest kommunes rutiner var lagt til grunn. Rapporten viste at dokumentasjon bare delvis kunne bekrefte at kommunens rutiner var fulgt. Undersøkelsene viste at anskaffelsene var kunngjort og at det forelå evaluering av tilbudene, herunder kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier.

Påstandene i de fremsatte e-postene gjaldt spørsmål knyttet til avtale foretaket hadde inngått. Konkret dreide det seg om en påstand om det var gjort gjeldende en annen leieavtale for Leirvika næringsområde, enn den kommunestyret hadde fått framlagt i forbindelse med behandling av saken om utbygging. Rapporten viste at revisor ikke hadde tilstrekkelig med dokumentasjon for å verifisere påstandene. På denne bakgrunn ble det derfor vedtatt av kontrollutvalget å gjennomføre en ny undersøkelse. BDO advokater AS (BDO) leverte i mars 2023 en rapport om undersøkelse av påstander knyttet til avtale for utbygging av Leirvika næringsområde. BDO vurderte i rapporten at det ikke var sannsynliggjort at det var gjort gjeldende en annen leieavtale enn den som ble behandlet av kommunestyret. Det var imidlertid enkelte forhold som kan ha gitt inntrykk av at det foreligger en annen avtale, eller en avtale med økt risiko for Hammerfest kommune.

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

For denne forvaltningsrevisjonen gjelder følgende problemstillinger:

1. ***Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?***
2. ***Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?***

2.2 Revisjonskriterier

2.2.1 Kilder for utledning av revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som praksis på det reviderte området skal vurderes opp mot. Revisjonskriterier utledes fra autoritative eller anerkjente kilder innenfor det aktuelle området. De relevante kildene for utledning av revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er:

- Lov 21.06.2019 nr. 70 om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- Lov 22.06.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 17.06.2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)
- Forskrift 12.08.2016 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (forsyningsforskriften)
- Forskrift 29.05.2013 nr. 539 om sikring av havner
- Forskrift 29.05.2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg
- Vedtekter Hammerfest Havn KF
- Vedtak i kommunestyret som omhandler Hammerfest Havn KF

Undersøkelsene under problemstilling 1 retter seg mot om Hammerfest Havn KF ivaretar oppgaver som foretaket har etter havne- og farvannsloven. Foretaket skal ifølge vedtektene ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Hammerfest kommune er tillagt etter havne- og farvannsloven. I foretakets vedtekter er det angitt at foretaket kan for å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget for havnens eiendommer og installasjoner engasjere seg i havnetilknyttet virksomhet og foretaket kan forvalte Hammerfest havnekapital, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere. Problemstillingen retter seg også derfor mot undersøkelser om foretaket har gjort de vurderingene som foretakets vedtekter angir at foretaket skal gjøre.

Problemstilling 2 retter seg mot anskaffelser og gjennomgang av et utvalg av anskaffelser med verdi over 100 000 kr som Hammerfest Havn KF har gjort det siste året.

<u>Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 1 om foretakets aktivitet</u>

Hammerfest Havn KF er Hammerfest kommunes havnefaglige organ, og skal ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som kommunen er tillagt etter havne- og farvannsloven, og bestemmelser gitt i medhold av loven, jf. Hammerfest Havns vedtekter § 2. Hva disse forpliktelsene består i, redegjør vi for nedenfor.

Mottaksplikt

Plikten til å motta fartøy og den korresponderende anløpsretten for fartøy fremgår av havne- og farvannsloven § 27. Etter denne har eiere og operatører av havner og havneterminaler plikt til

å motta fartøy, så lenge fartøyet ikke er til urimelig fortrengsel for eierens bruk av havnen eller andre som er sikret rett til å bruke havnen. Plikten gjelder så langt kapasiteten i havnen tilsier det. Plikten gjelder ikke dersom mottak av fartøyet kan innebære en risiko for miljøet eller sikkerheten.

Oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur
Det fremgår av havne- og farvannsloven § 29 at den som tilbyr havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur skal publisere oversikt over priser og andre forretningsvilkår. Merknader til bestemmelsen fremgår av forarbeidene. Her fremgår det at hovedformålet med bestemmelsen er å ivareta transparens og oversiktlighet i markedet, noe som også tilrettelegger for konkurranse og kontroll. I bestemmelsen om at oversikten skal publiseres ligger at denne skal gjøres allment tilgjengelig for potensielle havnebrukere, slik at disse kan gjøre seg kjent med priser og gjeldende generelle forretningsvilkår. I forarbeidene vises det til at det naturlige vil være å publisere opplysningene på egen internettside.

Farvannsavgift
Kommunen kan i forskrift bestemme at det skal betales farvannsavgift for fartøy som anløper havn og innretninger for drift av akvakulturanlegg i kommunens sjøområde jf. havne- og farvannsloven § 36. I forskrift 11.12.2019 nr. 1838 om kommunens beregning og innkreving av farvannsavgift § 2 presiseres det at farvannsavgiften skal fastsettes etter selvkostprinsippet; samlet farvannsavgift skal ikke være større enn kommunens kostnader ved å utføre oppgavene nevnt i havne- og farvannsloven § 36 annet ledd. Det er altså frivillig for kommunen hvorvidt man ønsker å innkreve farvannsavgift eller ikke, men dersom kommunen velger å innkreve farvannsavgift *skal* denne fastsettes etter et selvkostprinsipp. Det er i forskriften oppgitt flere eksempler på fartøy som er unntatt fra plikt til å betale farvannsavgift, herunder fartøy med største lengde under 15 meter. Hammerfest havnestyre har i møte 9.11.2020 i sak 39/20, og Hammerfest kommunestyre godkjent *forskrift om innkreving av kommunal farvannsavgift etter lov om havner og farvann for Hammerfest kommune, Finnmark.* Det fremgår av forskriftens § 2 at fartøy som anløper havn i Hammerfest kommune sitt sjøområde skal betale farvannsavgift. Avgiften skal ilegges per anløp. Det fremgår av forskriftens § 3 at kostnadene som inngår i farvannsavgiften er, slik som også havne- og farvannsloven § 36 bestemmer:

- nødvendig isbryting og fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen i kommunens sjøområde
- utøvelse av offentlig myndighet
- farvannsskilt og navigasjonsinnretninger som kommunen eier

Forskriften inneholder bestemmelser om beregning av farvannsavgift. Videre fremgår det at havnedirektøren kan etter fullmakt fra styret inngå avtaler om rabatt og årspris på visse vilkår. Det vises også til foretakets hjemmeside.

Saksbehandling
Hammerfest Havn KF saksbehandler søknad om tiltak i sjø i henhold til havne- og farvannsloven § 14. Etter § 33 kan departementet eller kommunestyret selv gi forskrift om gebyr for henholdsvis statens og kommunens behandling av søknad om tillatelse etter bestemmelser i eller i medhold av havne- og farvannsloven. Saksbehandlingsgebyret skal fastsettes etter selvkostprinsippet og det kan ikke ilegges gebyr for behandling av klager over vedtak. Kommunestyret i Hammerfest har gitt gebyr- og avgiftsregulativ. Gebyrene som Hammerfest Havn KF kan kreve inn, fastsettes som en del av kommunens årlige budsjettvedtak. Kommunestyret vedtar prislisten - som publiseres på havneforetakets nettside - én gang årlig.

Sist ble prislisten vedtatt i forbindelse med behandlingen av årsbudsjettet for 2026 og økonomiplan 2026-2029. Havneforetaket plikter derfor å praktisere de gebyrene og satsene som kommunestyret har vedtatt.

Sikring av havner og havneanlegg
Plikten for kommunen til å sikre havner og havneanlegg reguleres av to forskrifter. Dette er Forskrift 29.5.2013 nr. 539 om sikring av havner og Forskrift 29.5.2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg. Forskrift om sikring av havneanlegg inneholder konkrete krav til sikring av havneanleggene som omfattes av forskriften. Forskrift om sikring av havner skal styrke sikringen i de områder av havnen som ikke er omfattet av forskrift om sikring av havneanlegg, og underbygge de sikringstiltak som er iverksatt. Forskriften gjelder for havner der det ligger ett eller flere havneanlegg som er omfattet av forskrift om sikring av havneanlegg. Forskriftene gjelder for havner og havneanlegg som betjener skip i internasjonal fart – havner og havneanlegg med såkalt ISPS-sertifisering. I Hammerfest kommune er det per i dag fire havneanlegg som har slik sertifisering ifølge Kystverket sine nettsider[1]; havneanleggene Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes havneanlegg. Revisjonskriteriene som i det følgende utledes knyttet til sikring av havner og havneanlegg vil følgelig kun være relevant for disse.

Av § 7 i forskrift om sikring av havner fremgår det at hver havn som omfattes av forskriften skal ha en havnesikringsmyndighet som er ansvarlig for at alle oppgaver og forpliktelser som følger av forskriften, overholdes. Der det kun er én eier eller operatør av havnen, er denne havnesikringsmyndighet. Ifølge § 8 i forskrift om sikring av havneanlegg er eier av havneanlegget ansvarlig for at oppgaver og forpliktelser etter forskriften overholdes. Bestemmelsene slår fast at Hammerfest kommune som havneeier er havnesikringsmyndighet, med det ansvar og forpliktelser som det medfører etter de to forskriftene.

Ifølge de ovenfor nevnte forskriftene skal det gjennomføres sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg. Med sårbarhetsvurdering menes en prosess for å vurdere sårbarhet for infrastruktur og eiendeler som er viktig å beskytte, for deretter å fastsette de riktige sikringstiltak. Det skal gjennomføres en sårbarhetsvurdering for hver havn og for hvert havneanlegg. Sårbarhetsvurderinger kan gjennomføres av Kystverket, eller av en godkjent sikringsvirksomhet. En sårbarhetsvurdering som er gjennomført av godkjent sikringsvirksomhet må godkjennes av Kystverket.

Om sårbarhetsvurdering av havner fremgår det at sårbarhetsvurderingen skal ta hensyn til særlige kjennetegn ved de ulike deler av havnen, tilstøtende områder som har innvirkning på sikring i havnen, og de sårbarhetsvurderingene som er gjort i henhold til forskrift om sikring av *havneanlegg.* Det oppstilles også minstekrav til hva sårbarhetsvurderingen må inneholde.

Sårbarhetsvurderingen skal legges til grunn for fastsetting av grensene for det sikringsrelevante området. Det fremgår også minstekrav til hva sårbarhetsvurdering av *havneanlegg* skal inneholde.

På bakgrunn av sårbarhetsvurderingene skal det utarbeides sikringsplaner for både havner og havneanlegg. Med sikringsplan menes en plan for gjennomføring av tiltak som skal beskytte havnen og havneanlegg, skip, personer, last, transportenheter og skipsforsyninger i havnen og havneanlegget mot risikoene ved en sikringshendelse. Sikringsplanene skal utarbeides av

[1] SafeSeaNet Norway

havnen eller havneanleggets sikringsleder eller godkjent sikringsvirksomhet, og skal godkjennes av Kystverket. Også for sikringsplaner er det minstekrav til innholdet.

Om sikringsplaner for havneanlegg fremgår det av forskriften at havneanleggets sikringsleder skal sørge for at sikringsplanen oppdateres kontinuerlig, og at oppdatert sikringsplan sendes til Kystverket. Videre at endringer i sikringsplanen skal godkjennes av Kystverket før de kan iverksettes dersom disse følger av endringer i sårbarhetsvurderingen, eller påvirker omfanget av sikringstiltakene.

Om gjennomgang av sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner for havner fremgår det at gjennomgang og oppdatering skal skje når det er relevant, og minst hvert 5. år. Dette kan gjøres av Kystverket, havnesikringsmyndigheten eller godkjent sikringsvirksomhet. Endringer i sårbarhetsvurderingen skal godkjennes av Kystverket. Det skal utarbeides ny sårbarhetsvurdering ved endringer i grunnlaget for denne. Endringer i sikringsplanen skal godkjennes av Kystverket før de kan iverksettes dersom disse følger av endringer i sårbarhetsvurderingen, eller påvirker omfanget av sikringstiltakene.

Foretakets ikke lovpålagte aktiviteter
Det fremgår av foretakets vedtekter at for å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget for havnens eiendommer og installasjoner, kan Hammerfest Havn engasjere seg i havnetilknyttet virksomhet som finnes hensiktsmessig og fordelaktig for Hammerfest kommunes havnevirksomhet. I dette ligger det at foretaket må foreta en vurdering om virksomheten er 1. *havnetilknyttet*, 2. *om den er hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten.*

Hammerfest Havn skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, føre tilsyn med trafikken i Hammerfest kommunes sjøområde og forvalte Hammerfest havnekapitals eiendommer, innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

I foretakets årsrapport for 2023 fremgår det at målene for Hammerfest Havn er å bygge, vedlikeholde og drive effektive og rasjonelle havneanlegg for alle typer skipstrafikk, fiskerirelatert virksomhet, godshåndtering og passasjer befordring. Målene skal bidra til å videreutvikle kommunens og regionens næringsliv. Havnens drift er selvfinansierende og inntektene skal i hovedsak stamme fra skipstrafikk og varevederlag, utleie av arealer og bygninger samt salg av havnetjenester. Inntektene skal dekke kostnader som er forbundet med administrasjon, drift- og vedlikehold av kaier, arealer og terminaler. Inntektene skal også dekke kostnader ved utbygging av nye havneinstallasjoner. Ut fra dette er det havnebrukerne som bekoster havnedriften og havnekassens midler kan derfor også i henhold til den nye havnelovgivningen kun benyttes til havneformål, og skal da holdes adskilt i egen kasse – havnekassen.

Det er vanskelig å definere noen helt klare yttergrenser for Hammerfest Havn KF sin aktivitet. I vedtektene er det angitt hvilke vurderinger som skal gjøres i forkant av foretakets engasjering i ulik virksomhet.

Av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterier at Hammerfest Havn KF skal:
- overholde plikten til å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler
- påse at innkreving av farvannsavgift gjøres i henhold til forskriften
- ha informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig

- publisere en oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur
- sørge for at det utarbeides en sårbarhetsvurdering for hver havn og hvert havneanlegg der kommunen er havnesikringsmyndighet
- sørge for at sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk
- sørge for at sikringsplaner for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk

- for virksomhet utover de lovpålagte oppgavene skal foretaket ha vurdert:
  -om virksomheten er havnetilknyttet
  -om virksomheten er hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten

Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2 om anskaffelser
Offentlige anskaffelser reguleres av lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven), som gjelder for stat, fylker og kommuner ved kjøp over 100 000 kroner ekskl. mva. Loven bygger på EU-direktiv og har tilhørende forskrifter:

- Anskaffelsesforskriften – gjelder generelt for kommunale anskaffelser
- Forsyningsforskriften – gjelder for forsyningssektorer som har aktiviteter knyttet til blant annet drikkevann, elektrisitet, transport og havner

Hammerfest Havn KF er ved tildeling av kontrakter om levering av varer, tjenester eller bygge- og anleggskontrakter pliktig til å følge lov om offentlige anskaffelser og de nevnte forskriftene. I det følgende er det derfor presentert krav som foretaket må overholde ved anskaffelser etter disse forskriftene.

Kort om terskelverdier og anskaffelsesforskriftens oppbygging
Anskaffelsesforskriften del I gjelder for alle anskaffelser som omfattes av forskriften, det vil si alle anskaffelser med anslått verdi på 100 000 kroner ekskl. mva. eller mer. Om regler i forskriftens del II eller del III også må følges, beror i det videre på anskaffelsens art og verdi, jf. forskriften §§ 5-1, 5-2 og 5-3. Del II gjelder for anskaffelser innenfor såkalt nasjonal terskelverdi mens del III gjelder for anskaffelser over den såkalte EØS-terskelverdien. Forskriftens system innebærer at oppdragsgiver må foreta en beregning av anskaffelsens anslåtte verdi. Reglene om dette finnes i anskaffelsesforskriften § 5-4. Anskaffelsens verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale, eksklusiv merverdiavgift, for de kontrakter som utgjør anskaffelsen. Beregningen skal være forsvarlig på kunngjøringstidspunktet, eller – for anskaffelser som ikke krever kunngjøring – på det tidspunktet oppdragsgiver innleder anskaffelsesprosessen. Oppdragsgiver skal ikke dele opp en planlagt anskaffelse i den hensikt å unngå at forskriftens krav blir gjeldende. Det er i utgangspunktet tre typer terskelverdier som gjelder:

- Kr 100 000 (som er terskelverdi for når forskriften kommer til anvendelse)
- Kr 1,3 millioner (nasjonal terskelverdi)
- Kr 2,3 millioner (EØS-terskelverdi)
- 57,8 millioner for bygge og anleggskontrakter (EØS-terskelverdi)

Når anskaffelsen kan følge forskriften del I
Dersom anskaffelsens verdi er over kr 100 000, men ikke overstiger den nasjonale terskelverdien på kr 1,3 millioner kan oppdragsgiver forholde seg til kun del I av forskriften. Det foreligger få eksplisitte krav til hvordan oppdragsgiver skal foreta en anskaffelse dersom kun del I av forskriften gjelder. Det er for eksempel ingen krav til kunngjøring, og oppdragsgiver har betydelig fleksibilitet med hensyn til hvordan konkurransen kan gjennomføres. Oppdragsgiver plikter imidlertid å opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet, jf. anskaffelsesloven § 4 som er nærmere forklart i vedlegg til rapporten.

Når anskaffelsen skal følge anskaffelsesforskriften del I og del II
For vare- og tjenesteanskaffelser er det anskaffelser med verdi mellom kr 1,3 millioner og kr 2,05 millioner som skal gjennomføres etter bestemmelser i forskriften del I og del II. Etter forskriften del II er det to former for anskaffelsesprosedyrer som er tillatt; åpen tilbudskonkurranse eller begrenset tilbudskonkurranse, jf. § 8-3.

Oppdragsgiver må ifølge forskriften § 8-4 utarbeide et konkurransegrunnlag dersom vilkårene for konkurransen ikke kan beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen. Konkurransegrunnlag skal inneholde en tilstrekkelig og fullstendig beskrivelse av følgende:

1. hva som skal anskaffes
2. hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
3. hvorvidt oppdragsgiveren vil inngå en rammeavtale
4. hvordan oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen
5. hvilke krav som gjelder for innholdet i og utformingen av en forespørsel om å delta i konkurransen, eller for et tilbud
6. andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av en forespørsel om å delta i konkurransen, eller for et tilbud.

Oppdragsgiver kan stille krav til leverandørenes kvalifikasjoner, inkludert krav til økonomisk og finansiell kapasitet og tekniske og faglige kvalifikasjoner. Kravene skal ha tilknytning til og stå i forhold til leveransen og være relevante for å sikre at leverandøren har kvalifikasjonene til å utføre kontrakten. Oppdragsgivere skal angi kvalifikasjonskravene sammen med de tilhørende dokumentasjonskravene i anskaffelsesdokumentene, jf. forskriften § 8-7.

Kravet om kunngjøring har som formål å sikre konkurranse ved anskaffelsen ved å nå ut til leverandørene som kan tenkes å inngi tilbud. Anskaffelser etter forskriften del I og II skal kunngjøres i Doffin, jf. anskaffelsesforskriften § 8-17. Dersom kravet til kunngjøring ikke overholdes, er anskaffelsen å betrakte som en ulovlig direkte anskaffelse.

Dersom oppdragsgiver har valgt åpen tilbudskonkurranse plikter oppdragsgiver å vurdere og evaluere alle innkomne tilbud. Dersom oppdragsgiver har valgt begrenset tilbudskonkurranse kan alle interesserte leverandører levere forespørsel om å delta i konkurransen. Oppdragsgiver må da først foreta en prekvalifisering, hvor han på bakgrunn av de innkomne forespørslene om deltakelse vurderer om leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene. Bare de leverandørene som oppfyller kvalifikasjonskravene og deretter blir invitert til å delta i konkurransen, kan gi tilbud. Etter at tilbudsfristen har utløpt, skal oppdragsgiver beslutte om han skal ha dialog med en eller flere av leverandørene. En eventuell utvelgelse skal skje i samsvar med likebehandlingsprinsippet.

Valg av tilbud skal skje på grunnlag av objektive tildelingskriterier som skal angis i prioritert rekkefølge i anskaffelsesdokumentene. Tildelingskriteriene skal ha tilknytning til leveransen og kan for eksempel være pris, kvalitet, livssykluskostnader, miljø, sosiale hensyn og innovasjon. Tildelingskriteriene skal ikke være så skjønnspregede at de gir oppdragsgiveren ubegrenset valgfrihet.

Når det er truffet avgjørelse om valg av leverandør, skal oppdragsgiveren skriftlig – og samtidig – gi alle de berørte leverandørene en meddelelse om dette før kontrakten inngås, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 10-1. Oppdragsgiveren skal gi en begrunnelse for valget og angi en karensperiode i meddelelsen.

Oppdragsgiver skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å kunne begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. For anskaffelser etter forskriftens del I og II inneholder forskriften detaljerte krav til hvilke opplysninger som skal følge av protokollen i den utstrekning de er relevante, jf. anskaffelsesforskriften § 10-5. Det skal blant annet fremgå hva som skal anskaffes, anslått verdi på kontrakten, begrunnelse for utvelgelse av leverandører til å delta i konkurransen, begrunnelse for avvisning og begrunnelse for valg av tilbud. Navnene på involverte leverandører skal også dokumenteres i protokollen

Når anskaffelsen kan følge forsyningsforskriften
Forsyningsforskriften gjelder som nevnt ovenfor ved inngåelse av kontrakter innenfor havnevirksomhet.

Med havnevirksomhet som vil falle innenfor forsyningsforskriften, menes aktiviteter som har til formål å utnytte et geografisk område for å stille til rådighet til sjø- eller innlandshavner eller andre terminalanlegg for sjøtransportører. Dette inkluderer disposisjoner som har til formål å muliggjøre transport av passasjerer og gods fra og til havneområdet. Dette kan for eksempel være kontrakter knyttet til oppføring og vedlikehold av kaianlegg, mudring, strømanlegg til båt og containere, kraner, lagerbygg og overvåkningsanlegg. Det er selve aktiviteten som bestemmer hvorvidt forskriften kan velges for anskaffelsen.

For en anskaffelse som delvis er omfattet av forsyningsforskriften og delvis er omfattet av anskaffelsesforskriften kan oppdragsgiver inngå separate kontrakter etter reglene for den enkelte aktivitet eller inngå en blandet kontrakt etter reglene som gjelder for den aktiviteten anskaffelsen i hovedsak er beregnet for. Dersom det ikke er mulig å avgjøre hvilken aktivitet som anskaffelsen i hovedsak er beregnet for er det mulig å inngå en blandet kontrakt etter anskaffelsesforskriften. Ovennevnte betyr at havneforetaket må gjøre en vurdering av hvilket regelverk som skal benyttes. Bestemmelsene i forsyningsforskriften er gjennomgående mer fleksible enn for anskaffelsesforskriften, og har ikke like omfattende prosedyreregler. Dersom foretaket har valgt å overholde anskaffelsesforskriften, vil som hovedregel også forsyningsforskriften være overholdt.

Etter forsyningsforskriften del I er det få krav. Havneforetaket må beregne anskaffelsens anslåtte verdi samt ivareta kravet til dokumentasjonsplikt. Foretaket må også overholde prinsippene i anskaffelsesloven. For anskaffelser over terskelverdi herunder kr 4,6 millioner for varer og tjenester og kr 57,8 millioner for bygge- og anleggskontrakter er det krav til kunngjøring, bruk av elektroniske verktøy og spesifikke prosedyrer.

Anskaffelsesprosesser skal, som redegjort ovenfor, være dokumenterte og etterprøvbare. Dette

innebærer at for alle faser i anskaffelsesprosessen skal Hammerfest Havn KF som oppdragsgiver kunne legge frem dokumentasjon som gir en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en forståelse av prosessen. I de tilfellene foretaket velger å bruke eksterne aktører til gjennomføring av anskaffelsen må foretaket sikre at de grunnleggende kravene til offentlige anskaffelser følges, også i mindre anskaffelser. I dette ligger det at foretaket må påse å arkivere relevant dokumentasjon. Av anskaffelsesforskriften § 7-1 må foretaket oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. Kontrakten skal oppbevares gjennom hele kontraktsperioden og vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen skal nedtegnes eller samles i en protokoll. For anskaffelser etter forsyningsforskriften gjelder ikke kravet til protokoll

På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi følgende revisjonskriterier:

Hammerfest Havn KF skal ved anskaffelser:

- Ha gjort beregninger av anskaffelsens verdi
- Velge riktig forskrift for anskaffelsen og benytte tillatt anskaffelsesprosedyre
- Ivareta kravet til konkurranse i henhold til regelverket
- Gjøre potensielle leverandører kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt og utarbeide konkurransegrunnlag i de tilfeller det er krav om det
- Bruke kvalifikasjonskrav i henhold til forskriften
- Tildele kontrakt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel
- Fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig
- Føre anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever

I flere av Hammerfest Havn KF sine prosjekter, er det brukt eksterne til gjennomføring av anskaffelser. Foretaket er fortsatt pliktsubjektet etter anskaffelsesregelverket. Vi utleder som revisjonskriterier at:

Hammerfest Havn KF må ved bruk av eksterne i gjennomføring av anskaffelser ha:

- Dokumentasjon som viser foretakets beregninger av anskaffelsens verdi
- Kontrakt med valgte leverandør

Revisjonskriteriene vi har utledet, oppgis i tekstboks innledningsvis i kapitlene de brukes i.

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon[2]. Revisor sendte brev om oppstart til havnedirektør og ba om å få oppnevnt kontaktperson i foretaket som vi kunne forholde oss til i prosjektgjennomføringen. Rådgiver regnskap ble oppnevnt som kontaktperson. Revisor avholdt oppstartsmøte via Teams med kontaktperson. I møtet deltok også havnedirektør. I oppstartsmøtet informerte vi om forvaltningsrevisjonen og startet innhenting av både muntlig og skriftlig informasjon. I det følgende redegjør vi for hvordan vi har gjennomført undersøkelsen og datamaterialet som ligger til grunn for besvarelsen av de to problemstillingene.

Problemstilling 1 om Hammerfest Havn sine lovpålagte aktiviteter og eiendomsportefølje
Våre beskrivelser under problemstilling 1 er basert på analyse av skriftlig informasjon og dokumentasjon, samt informasjon innhentet gjennom intervju med representanter fra Hammerfest Havn KF. Våre beskrivelser av havneforetakets virksomhet baserer seg på offentlig tilgjengelig informasjon som vedtektene, vedtatte årsbudsjetter, økonomiplaner og budsjettreguleringer samt årsregnskaper. Vi har også gjennomgått saker i foretakets havnestyre og Hammerfest kommunestyre. Videre har vi av foretaket mottatt sårbarhetsanalyser og sikringsplaner samt dokumentasjon om tilsyn, rutiner for mottak av fartøy, informasjon om avgifter og priser og beregninger av farvannsavgift, oversikt over selskaper havneforetaket har eierskap i, oversikt over aktive anlegg og foretakets leietakere. Vi har også mottatt oversikt over virksomhet utover den pålagte aktiviteten som foretaket har engasjert seg i og vurderinger knyttet til denne virksomheten.

Problemstilling 2 om anskaffelser
For å undersøke etterlevelse av regelverket og kommunestyrets vedtak og forutsetninger, har vi valgt ut avtaler med verdi over 100 000 kr som er blitt gjennomført i 2025. Vi har i forkant av utvelgelsen identifisert utgifter i foretakets regnskap for årene 2019-2025. Vi fant utgifter til firmaer innenfor annen type konsulentvirksomhet og entreprenørfirmaer, som vi anså som relevant å undersøke anskaffelsesprosess av. Fra foretaket fikk revisor oversendt en oversikt over foretakets avtaler for 2025. I denne oversikten var det listet opp 13 avtaler. Noen av disse var avtaler som var del av større investeringsprosjekter.

[2] *RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon* fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020

Utklipp 1 – Oversikt over større anskaffelser 2025

Oversikt over større anskaffelser 2025

Hva	Kommentarer
Havnekvartalet	Forskuttering av konstnader for Havnekvartalet utbygging. Skal faktureres
Nye Moloer	Prosjektering for innspill til Nasjonal transportplan
Sentrumskaier	Restarbeid Ren Havn
Miljøovervåking	Oppfølging Ren Havn. Skal refunderes fra kommunen og Miljødir.
Fuglenes Fiskerimarina	Bytting av en brygge
Rypejord Marina	Bytting av en brygge
Kvalsund Marina	Ny brygge og redskapsboder
Kai Akkarfjord	Store utbedringer
Langstrand kai	Ny distriktskai Langstrand
Havnegata 3	Innredning kontorer
Petroliumsveien 17	Ferdigstillelse av nytt bygg Leirvika
Hall for godshåndtering	Ny hall på kai sentrum
Landstrømsnlegg	Restarbeid nytt landstrømsanlegg ny sentrumskai

Foretaket har vist til å benytte profesjonell bistand for å sikre korrekt gjennomføring for anskaffelser som omfattes av regelverket for offentlige anskaffelser, herunder Hammerfest kommunes innkjøpsavdeling og eksterne rådgivere som WSP, Multiconsult og Byggtjeneste. Disse skal ifølge foretaket sikre at prosessen gjennomføres i samsvar med regelverket, herunder krav til dokumentasjon og etterprøvbarhet. De eksterne aktørene er også ansvarlige for å publisere konkurransene i konkurransegjennomføringsverktøyet Mercell. Revisor har valgt ut anskaffelser som både er gjennomført av eksterne aktører i tillegg til anskaffelser foretaket selv har gjennomført. Med bakgrunn i regnskapsopplysninger og foretakets prosjektoversikt, valgte vi ut navn på seks leverandører vi ønsket å undersøke anskaffelsesprosessen for.

Utvalgte avtaler fremgår av nedenstående tabell:

Tabell 1 – Utvalgte avtaler/prosjekter

Avtale/prosjekt	Leverandør
Nye moloer – prosjektering for innspill til Nasjonal transportplan	Norconsult
Fuglenes Fiskerimarina – bytting av brygge	NOFI Tromsø AS
Kvalsund Marina – ny brygge og redskapsboder	Marina Harbour Solutions AS
Havnegata 3 – innredning kontorer	Finnmark Bygg Entreprenør AS (Fibyen)
Petroliumsveien 17 – ferdigstillelse av nytt bygg	Ikke omfattet av anskaffelsesregelverket
Hall for godshåndtering – ny hall på kai	Hallspesialisten AS

Tilsendt dokumentasjon viste at en av leverandørene som det var utbetaling til, hadde bakgrunn i en reklamasjon etter en tidligere gjennomført anskaffelse av levering av flytebryggeanlegg til Fuglenes Marina. Bakgrunnen var at Hammerfest Havn KF i 2020 gjennomførte en anskaffelse av levering av flytebryggeanlegg til Fuglenes Marina. NOFI Tromsø AS ble tildelt kontrakt og anlegget ble montert våren 2021. Etter fire vintersesonger ble det avdekket tretthetsskader på to av pirene. Anlegget hadde vært demontert og remontert av andre enn opprinnelig leverandør og det oppstod derfor diskusjoner mellom foretaket og leverandør om garantiansvar og mulige skadeårsaker. Foretaket meldte inn skadene som reklamasjon. Partene ble enige om at pir 1 ble

reparert av leverandør innenfor garantiordning. For pir 1 tilbød leverandør en ny, sterkere og spesialdesignert pir til en fordelaktig pris. Foretaket viser til at dette ble vurdert å være den mest hensiktsmessige løsningen. En av avtalene, Petroliumsveien 17 som vi også identifiserte som aktuell for undersøkelsen av, viste seg å ha verdi under 100 000 kr og derfor ikke omfattet av anskaffelsesregelverket.

Anskaffelsesprosesser skal, som vi redegjorde for i kapittel 2, være dokumenterte og etterprøvbare. Dette innebærer at Hammerfest Havn som oppdragsgiver må kunne legge frem dokumentasjon, som gir en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en forståelse av prosessen. Revisor har etterspurt dokumentasjon som skal belyse anskaffelse av kontrakt med de ovennevnte leverandørene i de ulike prosjektene, fra eventuelle vurderinger av anskaffelsens verdi og art, herunder valg av forskrift, tilbudsinnhenting/kunngjøring til kontraktsinngåelse. Datamaterialet som vi legger til grunn i undersøkelsen er fremskaffet ved en analyse av disse dokumentene. Våre vurderinger opp mot de enkelte utledete revisjonskriteriene avhenger av den samlede dokumentasjonen foretaket har lagt frem for den enkelte anskaffelse.

Vi har fått oversendt oversikt over saker som har vært behandlet i havnestyret og kommunestyret. Denne oversikten ligger som vedlegg 2 til rapporten. Vi har gjennomgått saker i både kommunestyret og havnestyret for å finne informasjon om pågående prosjekter. Ingen av anskaffelsene vi har gjennomgått har vært særskilt sak om i kommunestyret.

I regnskapet identifiserte vi også at det årlig er utgifter til ulike advokatfirmaer, og har valgt å omtale innkjøpene av advokattjenester nærmere i rapportens kapittel 5.

3.2 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og konkludere på problemstillingene. Revisor vurderer at det datamaterialet som er presentert som «revisors funn» i rapporten, oppfyller gyldighetskravet. Under problemstilling 1 har revisor basert seg på den informasjonen og dokumentasjonen som foretaket har oversendt. Vi har også sett hen til offentlig tilgjengelig informasjon.

Under problemstilling 2 valgte vi å undersøke fire av anskaffelsene i henhold til foretakets oversikt over anskaffelser gjennomført i 2025, og vi anser at utvalget er tilstrekkelig for å belyse foretakets praksis det siste året. Utvalget i denne undersøkelsen ble noe mindre enn vi først planla, men vi anså det ikke nødvendig å bruke mer ressurser på å gjennomgå flere saker. Funnene i våre undersøkelser medførte at forbedringsbehov ble identifisert etter gjennomgang av disse fire anskaffelsene. Utvalget består av anskaffelser som er gjort etter både ordinært anskaffelsesregelverk og forsyningsforskriften. Foretaket bruker ofte eksterne ved gjennomføring av anskaffelser. Vi har dermed fått belyst ulike typer anskaffelser og også belyst hvordan praksis foretaket har for arkivering av konkurransedokumentasjon.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige. Revisor har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet. Vi har sammenlignet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem.

Vi har også fremlagt våre beskrivelser av datamaterialet for foretaket.

Kunstig intelligens
I kapittel 4.1.4 har revisor benyttet KI-assistenten Microsoft Copilot til å lage et sammendrag av informasjon i foretakets økonomiplaner for periodene 2025-2028 og 2026-2029. Sammenstillingen har blitt kvalitetssikret av revisor og er også forelagt foretaket for særskilt bekreftelse. Microsoft Copilot har ikke fått tilgang til personopplysninger eller annen sensitiv informasjon.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også på et overordnet nivå sikret gjennom KomRev NORDs interne kvalitetssikringssystem.

3.3 Avgrensing

Vi har lagt til grunn at «aktivitet» er selskapets virksomhet etter vedtektene. Det kan omfatte alt, men vi presiserer at denne undersøkelsen ikke er en fullstendig gjennomgang av foretakets virksomhet. Vi har rettet undersøkelsene under problemstilling 1 inn mot enkelte av de administrative og forvaltningsmessige oppgavene som foretaket gjør etter havne- og farvannsloven. Revisor anser at undersøkelsen er avgrenset mot å undersøke nærmere foretakets saksbehandling av tiltak i sjø. Kjøp, salg og drift av eiendom er en del av selskapets aktivitet, jf. foretakets eiendomsportefølje. Siden dette er uttrykkelig nevnt i problemstilling 1, har vi svart ut dette særskilt under problemstilling 1.

Hammerfest Havn KF er involvert i flere store investeringsprosjekter. Denne undersøkelsen har ikke foretatt en fullstendig gjennomgang av foretakets totale prosjektportefølje eller planlegging og gjennomføring av investeringsprosjektene i sin helhet. Undersøkelsen omfatter kun et utvalg anskaffelser for 2025 i noen av prosjektene. Revisors funn, vurderinger og konklusjoner gjelder derfor bare for disse utvalgte anskaffelsene.

I tråd med kommunelovens krav legger Hammerfest Havn KF frem lovpålagte rapporteringer og virksomhetsdokumenter til kommunestyret. Kommunestyret mottar dermed jevnlig informasjon om foretakets økonomi, virksomhet og utvikling gjennom blant annet budsjett- og økonomiplanprosesser, tertial- og årsrapporter og andre faste rapporteringer. Vi har ikke vurdert innholdet i, eller kvaliteten på disse rapporteringene, utover eventuell bruk som dokumentasjon i de undersøkte anskaffelsene.

4 OM HAMMERFEST HAVN KF

4.1 Overordnet situasjonsbeskrivelse

4.1.1 Virksomhetens formål

Hammerfest Havns formål er beskrevet i vedtektene for Hammerfest Havn § 2. Foretaket har som formål og ansvarsområde å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver som kommunen er tillagt etter havne- og farvannsloven med forskrifter.

Videre er formålet å opprettholde og videreutvikle trafikkgrunnlaget for havnens eiendommer og installasjoner. Foretaket skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, samt føre tilsyn med trafikken i kommunens sjøområde og forvalte eiendommer og innretninger og andre aktiva med sikte på en best mulig ressursutnyttelse til fordel for kommunen og havnens brukere.

4.1.2 Havner og kapasitet i Hammerfest Havn

Havneforetaket har i overkant 2 500 meter kai lengde, og i tillegg kaier ute i distriktet hvor de tilbyr dybde fra 3,5 til 22 meter. Havnestrukturen omfatter: Ny sentrumshavn som følge av Ren Havn-prosjekt, Fuglenes hvor eksempelvis Bølgebryterkaia ligger, Rypefjord, Polarbase, Leirvika hvor Hammerfest Terminalen ligger, Rypklubben, Kvalsund og distriktshavner som Akkarfjord og Forsøl.

4.1.3 Virksomhetens organisering

Hammerfest Havn er et kommunalt foretak heleid av Hammerfest kommune. Hammerfest Havn KF inngår i en konsernstruktur med totalt to selskaper, og har ett datterselskap; *Hammerfest Terminalen AS*. Foretaket har også 50 % eierandel i Fuglenes Eiendom AS. På vegne av Hammerfest kommune forvalter foretaket Havnekvartalet Holding AS som eier av Havnekvartalet Utbygging AS.

Hammerfest Havn KF ledes av en daglig leder som er underlagt et havnestyre. Havnestyret består av seks medlemmer med personlige varamedlemmer. Fem av disse velges av Hammerfest kommunestyre, og kommunestyret velger også varamedlemmer og havnestyrets leder og nestleder. Havnens ansatte skal også velge ett medlem med personlig varamedlem til havnestyret.

I tillegg til havnedirektør består ledergruppen av havnekaptein og økonomisjef. Ifølge foretakets årsrapport for 2024 har foretaket 15 ansatte som ved utgangen av 2024 representerte 13,75 årsverk, samt 1,2 årsverk i prosjektengasjement.

Revisor har fått oversendt foretakets virksomhetsmodell som vi har inntatt i utklipp nedenfor.

Utklipp 2 - Oversikt over foretakets virksomhetsmodell

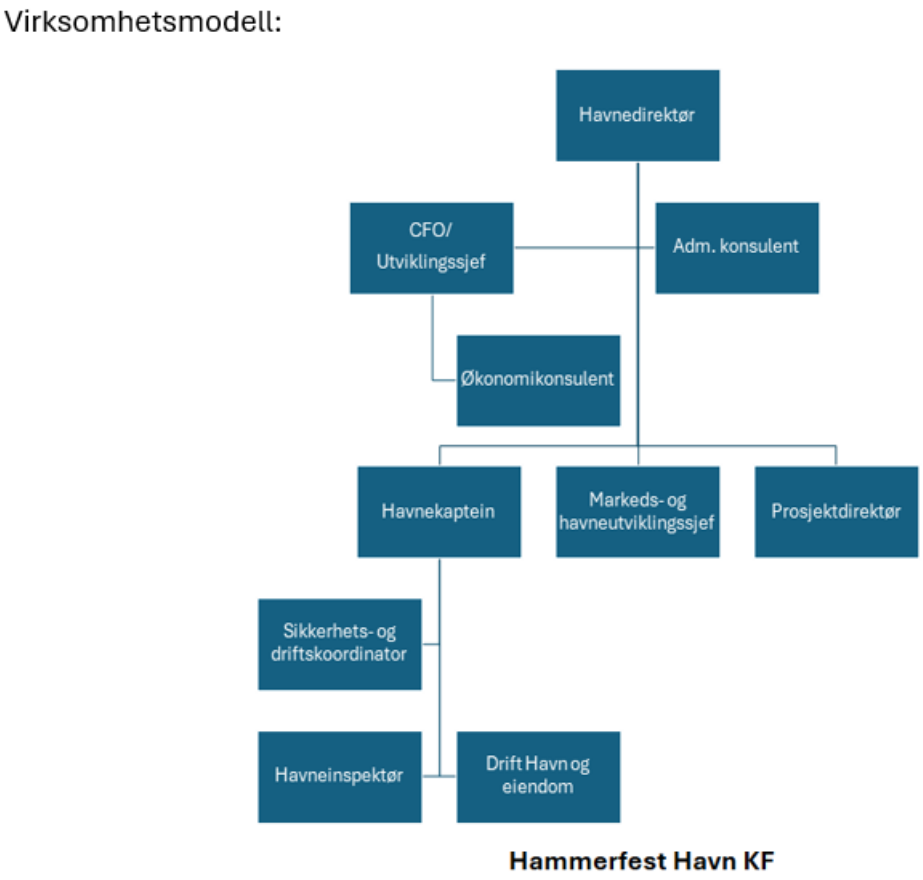

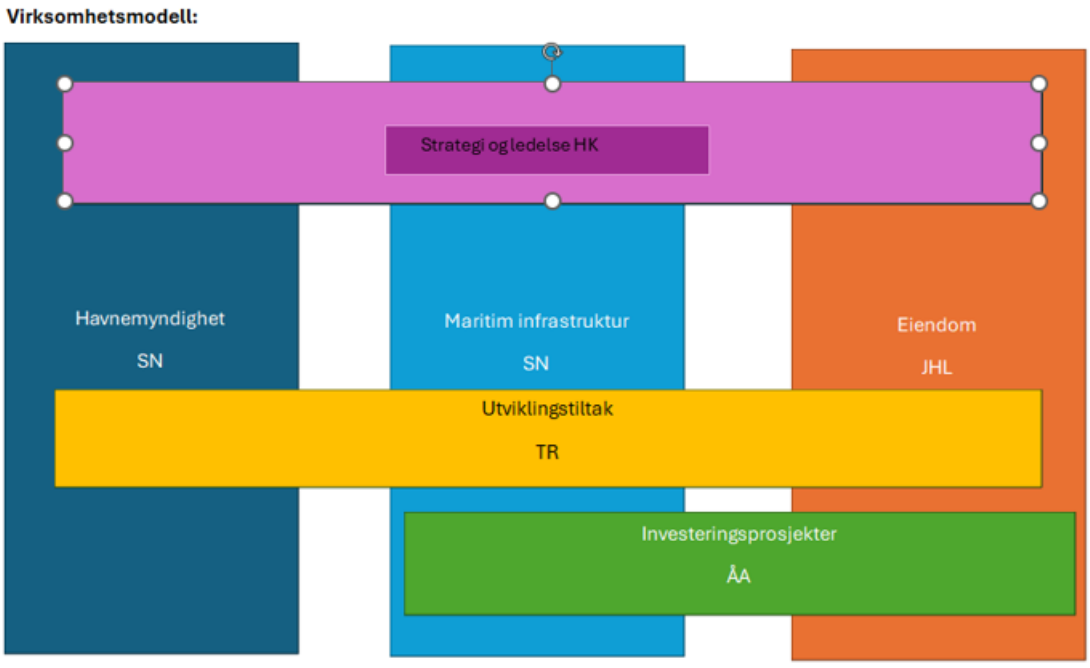

4.1.4 Aktivitet og den økonomiske situasjonen i foretaket[3]

Hammerfest Havn KF har de senere årene oppnådd en betydelig styrking av driftsøkonomien. Driften er effektivisert gjennom redusert andel lønns- og øvrige driftskostnader, og foretaket har utviklet en stadig sterkere brutto driftsmargin. Brutto driftsresultat har økt jevnt siden 2021

[3] For dette kapitlet er kunstig intelligens (KI) benyttet for å sammenstille opplysningene

og ligger i økonomiplanene på over 60 prosent av inntektene både i 2025 og 2026. Inntektene forventes å øke videre i økonomiplanperioden, blant annet som følge av høyere leieinntekter i Leirvika, økt aktivitet på basene, økning i cruiseanløp, samt generelt høy trafikk innen olje- og gassrelaterte tjenester. I 2026 budsjetteres det med driftsinntekter på over 106 millioner kroner, stigende til over 114 millioner innen 2029.

Hammerfest Havn KF har høy gjeld, og denne gjelden opprettholdes eller øker ytterligere i de kommende årene som følge av planlagte investeringer. I 2026 tas det opp nye lån på om lag 30,5 millioner kroner, og samlet gjeld for foretaket ligger på rundt 900 millioner kroner gjennom hele økonomiplanperioden. Det innebærer at en stor del av foretakets inntekter bindes opp i renter og avdrag. Rundt 62 prosent av de totale driftsinntektene i perioden 2026–2029 må brukes på finansutgifter. Dette etterlater lite rom for oppbygging av reserver, håndtering av uforutsette hendelser eller finansiering av nye satsinger. Netto driftsresultat er gjennomgående negativt i alle årene i økonomiplanen, til tross for en sterk underliggende drift.

Investeringene for perioden 2026–2029 er betydelige, særlig i 2026 og 2027. Disse inkluderer utvikling av Folldal kai, tiltak i Leirvika, arbeid med kombibåtkai i sentrum, samt videre utvikling av Fuglenes-området og Havnekvartalet. Investeringsnivået ligger på mellom 33 og 35 millioner kroner årlig i starten av perioden, før det faller til om lag 10 millioner kroner mot slutten. Investeringene er i hovedsak lånefinansiert, og foretaket signaliserer selv at det ikke er økonomisk rom for å starte nye store prosjekter fremover. Flere av tiltakene representerer likevel viktige inntektsmuligheter på lengre sikt, særlig når det gjelder eiendomsutvikling, utleie og økt kapasitet for sjøtrafikk.

Foretaket leverer gode driftsresultater og har betydelig inntektsvekst, men har høye rente- og avdragsforpliktelser. At foretaket fortsatt er avhengig av låneopptak for å gjennomføre nødvendig vedlikehold og utvikling, gjør at gjeldsbelastningen forblir høy gjennom hele perioden. Dette gjør at økonomien er særlig sårbar for renteutviklingen, endringer i aktivitet i Barentshavet, og for utviklingen innen cruise, havbruk og olje- og gassnæringen. Selv med god drift og forventet inntektsvekst må størstedelen av foretakets økonomiske kapasitet de kommende årene brukes til å betjene gjeld. Det fremgår at situasjonen, slik den fremstår i både 2025–2028- og 2026–2029-planene, ikke bedres vesentlig i overskuelig fremtid.

4.2 Eiendom

Hammerfest Havn KF eier og forvalter en rekke eiendommer. Dette omfatter både kontorlokaler og lagerfasiliteter som benyttes av havnen selv eller leies ut. Utleie bidrar med inntekter for foretaket.

4.2.1 Eiendomsportefølje

Foretakets eiendomsportefølje inkluderer bygg for både lagring og kontorer, samt arealer på eksempelvis Fuglenes, Leirvika, Polarbase, Forsøl og Rypefjord. Foretaket har også helikopterhangar og mulighet for ytterligere arealer eksempelvis i Rypklubbeidet. Nærmere oversikt om foretakets eiendomsportefølje fremgår av rapportens kapittel 5.

4.3 Havnetjenester

Havneforetaket tilbyr også ulike havnetjenester som fortøyning utført av kvalifisert personell, ferskvann tilbys på flere av kaiene, alle kaiene er utstyrt med landstrømsanlegg, avfallshåndtering, ulike fasiliteter som dusj og vaskemaskin og adgang til havnebåt og støttefartøy m.m. Hammerfest Havn KF behandler også søknader om tiltak i sjø i Hammerfest kommune.

5 AKTIVITET OG EIENDOMSPORTEFØLJE

Er Hammerfest Havn KF sin aktivitet og eiendomsportefølje i tråd med formålet til havneforetaket?

Revisjonskriterier

Hammerfest Havn KF skal:

- overholde plikten til å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler
- påse at innkreving av farvannsavgift gjøres i henhold til forskriften
- ha informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig
- publisere en oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur
- sørge for at det utarbeides en sårbarhetsvurdering for hver havn og hvert havneanlegg der kommunen er havnesikringsmyndighet
- sørge for at sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk
- sørge for at sikringsplaner for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk

- for virksomhet utover de lovpålagte oppgavene skal foretaket ha vurdert:
  -om virksomheten er havnetilknyttet
  -om virksomheten er hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten

5.1 Mottaksplikt

Revisors funn

Hammerfest Havn har høy trafikk og er blant de største havnene i Nord-Norge målt i antall anløp og mengde gods. Trafikken i havna inkluderer cruise, fiskeri, oppdrett, olje og gass, forsvar og fritidsbåter.

Havneforetaket benytter systemet Port som er integrert mot AIS[4], og registrerer anløp automatisk. I tillegg mottas det i dette systemet meldinger fra fartøy ved behov for ankring og kailigge. For større båter benyttes et annet system, SafeSeaNet[5]. Det fins også et system som heter Shiplog som er integrert mot Port via SafeSeaNet.

Cruisebåter bestiller gjerne plass flere år i forveien. Det er havnevakta som håndterer bestillinger og tildeling av kaiplass. I beskrivelse av trafikkhåndtering i Hammerfest Havn fremgår det at havnevakten får bestillinger/henvendelser om anløp og ankomster av båter på ulike måter;

- kaptein eller styrmann ringer til havnevakta sitt vaktnummer eller havneforetaket sitt hovednummer
- legger inn bestilling på SafeSeaNet
- bestiller via nettside eller e-post

[4] AIS – Store norske leksikon – AIS er et system for automatisk identifikasjon av skip og dets bevegelse.
[5] Om SafeSeaNet Norway | Kystverket - tar ansvar for sjøveien – SafeSeaNet Norway er en nasjonal meldeportal der skipsfarten bestiller los og sender myndighetspålagte ankomst- og avgangsopplysninger til norske myndigheter og havner

- rutegående trafikk som hurtigbåter som kommer til faste tider og ikke nødvendigvis gir beskjed via telefon eller e-post før ankomst

Foretaket beskriver at rent praktisk skrives alle bestillinger ned for hånd i en skriveblokk som ligger i vaktrommet. Når båtene er ankommet settes det strek over det aktuelle anløpet i blokka. Det samme gjøres dersom anløpet avbestilles. Revisor har mottatt dokumentasjon som viser utdrag fra skriveblokka. Revisor har også mottatt eksempler på melding om mottak av fartøy og behandling/oppfølging i de ulike systemene.

Etter ankomst blir båtene registrert i systemet PORTWIN. Dette gjøres enten automatisk når båtene har aktivert AIS-system/sender om bord eller manuelt etter visuell observasjon i forbindelse med vaktrunde eller kameraovervåking.

Av oversendt oversikt fremgår det at antall anløp i 2024 er 3912 og antall anløp fra SafeSeaNet er 421. Av dokumentasjonen som foretaket har sammenstilt for revisor fremgår det at henvendelsene angående anløp fordeler seg over flere måter. Det er anløpsmeldinger fra større fartøy via Safeseanet. Det er også telefon/e-post med forespørsel om kaiplass, rutegående trafikk som kommer til faste tider, men ikke nødvendigvis ringer eller sender e-post i forkant. Som eksempel er Hurtigbåter og Kystruten oppgitt. Det er også fartøy som går til og fra havnens marinaanlegg og mindre fartøy.

Vi har spurt foretaket om det forekommer at foretaket avslår å ta imot fartøy, og vi har fått tilbakemelding om at dette ikke har skjedd de siste 10 årene.

Revisors vurdering
Revisor legger til grunn muntlige opplysninger om at Hammerfest Havn KF ikke avslår å motta fartøy som ønsker å benytte seg av kommunens havner og havneanlegg. Revisors vurdering er følgelig at Hammerfest Havn KF **har oppfylt** revisjonskriteriet om å overholde plikten til å motta fartøy ved sine havner og havneterminaler.

5.2 Avgifter for bruk av kommunale havneanlegg og saksbehandling

Revisors funn
Hammerfest Havn KF krever inn farvannsavgift etter havne- og farvannsloven § 36. Hammerfest havnestyre har i møte 9.11.2020 i sak 39/20, og Hammerfest kommunestyre godkjent *forskrift om innkreving av kommunal farvannsavgift etter lov om havner og farvann for Hammerfest kommune, Finnmark.* Det fremgår av forskriftens § 2 at fartøy som anløper havn i Hammerfest kommune sitt sjøområde skal betale farvannsavgift. Avgiften skal ilegges per anløp. Det fremgår av forskriftens § 3 at kostnadene som inngår i farvannsavgiften er:

- nødvendig isbryting og fjerning av gjenstander som hindrer sjøtransporten eller er til fare for ferdselen i kommunens sjøområde
- utøvelse av offentlig myndighet
- farvannsskilt og navigasjonsinnretninger som kommunen eier

Forskriften inneholder bestemmelser om beregning av farvannsavgift. Videre fremgår det at havnedirektøren kan etter fullmakt fra styret inngå avtaler om rabatt og årspris på visse vilkår. Det vises også til foretakets hjemmeside hvor det er informasjon om farvannsavgiften og andre avgifter.

Hammerfest havn KF har svært begrensede inntekter fra farvannsavgift, og beregner de direkte kostnader som en % av totale kostnader.

Saksbehandlingsgebyr for behandling av søknader etter havne- og farvannsloven kreves hovedsakelig inn av havneforetakets havnekaptein. På foretakets hjemmeside er det inntatt informasjon om søknad om tiltak i sjø. Her fremgår det informasjon om tiltak det må søkes om, søknadsskjema og hvilke dokumenter som må vedlegges søknaden. Følgende fremgår om pris når det gjelder saksbehandlingsgebyr på foretakets hjemmeside:

Utklipp 3 – Om saksbehandlingsgebyr i foretakets prisliste

8 SAKSBEHANDLING

Saksbehandlingsgebyr	Kroner
Beskrivelse 1 A	
Tiltak som omhandler fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, moloer, utfylling, utdyping, opplag av fartøy, ledninger, kabler og rør og lyskilder	5 011,00
Beskrivelse 1 B	-
Tiltak som enkel flytebrygge	3 507,00
Beskrivelse 2	
Tiltak som i tillegg til saksbehandling krever befaring	6 517,00
Beskrivelse 3	
Forhåndskonferanse, gebyr	3 010,00
Oppfølging av tiltak	
For oppfølging av tiltak som utføres i strid med tillatelsen skal det betales gebyr etter medgått tid (Minstesats)	6 018,00

For større tiltak/tilsyn betales et gebyr i henhold til medgått tid og påløpte kostnader.

Der det kan være behov for flere typer tjenester i verdikjeden fartøy-havn. Hammerfest Havn KF kan etter avtale påta seg slike tjenester ut fra de behov kunden måtte ha.

PORT OF HAMMERFEST
Gateway to the Barents Sea

Havneforetaket oppdaterer prislisten for bruk av foretakets infrastruktur og tjenester, som ligger på havneforetakets hjemmeside, for havnetjenester årlig og denne behandles i kommunestyret, som regel i desember. Prisene oppdateres hovedsakelig etter KPI.

Revisors vurderinger
Foretaket krever inn farvannsavgift og forholder seg til de satsene som er fastsatt. Revisors vurdering er derfor at revisjonskriteriet om at Hammerfest Havn KF skal påse at innkreving av farvannsavgift gjøres i henhold til forskriften er **oppfylt**.

Revisjonskriteriet om å publisere oversikt over priser for havnetjenester og bruk av havneinfrastruktur er **oppfylt.**

Det foreligger informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven på foretakets hjemmeside. Revisjonskriteriet om å ha informasjon om saksbehandling og innkreving av saksbehandlingsgebyr for søknad om tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven offentlig tilgjengelig er derfor **oppfylt.**

5.3 Sikring av havner og havneanlegg

Revisors funn

Det er fire havneanlegg[6] kommunen er havnesikringsmyndighet for; Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes havneanlegg.

Det foreligger sårbarhetsvurdering for Fuglenes havneanlegg versjon 1 datert 25.10.2021, sårbarhetsvurdering for sentrumskaia versjon 2 datert 13.2.2024, sårbarhetsvurdering for Hammerfest Terminalen versjon 2 datert 09.05.2023 og sårbarhetsvurdering for bølgebryterkaia versjon 2 datert 25.2.2025.

Havneforetaket har nylig vært gjenstand for en uanmeldt kontroll fra EFTAs overvåkingsorgan ESA hvor det ble avdekket avvik knyttet til sårbarhetsvurderinger. Det var inspeksjon i Hammerfest Havn den 12.-16. mai 2025 som også inkluderte havneanleggene Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Hammerfest Havn. Formålet med tilsynet var å kontrollere om Norge, ved Kystverket, oppfylte sine forpliktelser i henhold til EU forordning 725/2004. Kystverket ga i brev av 9.9.2025 informasjon om resultatet av inspeksjonen ved havneanleggene og varslet samtidig mulige pålegg. Avvikene var knyttet til oppdateringer, og ikke større avvik som kunne ha medført tap av ISPS-status[7]. I brev av 6.11.2025 fra Kystverket til havneforetaket anså kystverket etter foretakets svar på varsel om pålegg og gjennomført oppfølgingstilsyn, at avvikene registrert var blitt håndtert.

Det foreligger sikringsplan for Fuglenes havneanlegg sist revidert 14.2.2023 og sikringsplan for Hammerfest terminalen oppgitt sist revidert 19.5.2023. Det er også sikringsplan og godkjenning av sikringsplan av 17.6.2024 for Sentrumskaien datert 28.6.2024. Videre er det sikringsplan og godkjenning av sikringsplan av 4.4.2025 for Bølgebryterkaia, datert 16.6.2025.

Revisors vurderinger

Det foreligger sårbarhetsvurderinger for de fire havneanlegg kommunen er havnesikringsmyndighet for; Bølgebryterkaia, Sentrumskaia, Hammerfestterminalen og Fuglenes havneanlegg. Revisor vurdering er derfor at revisjonskriteriet om at Hammerfest Havn KF skal sørge for at det utarbeides en sårbarhetsvurdering for hver havn og hvert havneanlegg der kommunen er havnesikringsmyndighet **er oppfylt**. Alle disse sårbarhetsvurderingene er datert innenfor de seneste fem årene, og revisor vurderer at foretaket **har oppfylt** revisjonskriteriet om å sørge for at sårbarhetsvurderinger for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk. Det foreligger også sikringsplaner for de fire havneanleggene som er datert innenfor de seneste tre årene, og vi har derfor vurdert at foretaket **har oppfylt** revisjonskriteriet om å sørge for at sikringsplaner for havner og havneanlegg gjennomgås og oppdateres i tråd med gjeldende regelverk.

5.4 Havneforetakets virksomhet utover lovpålagte oppgaver

Revisors funn

Innledning

I foretakets årsberetning for 2025 fremgår det at foretaket har mål og satsningsområder på kort sikt og lang sikt.

Mål og satsningsområder på kort sikt:

- *Tilrettelegge for næringsvekst innen fiskeri og havbruk, logistikk og energi.*

[6] SafeSeaNet Norway

[7] Det internasjonale regelverket for sikring av skip og havneanlegg vedtatt av FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) 12. desember 2002 (ISPS code – International Ship and Port Facility Security Code)

- *Videreutvikle havnas eiendommer og områder med vekt på effektiv arealbruk.*
- *Øke driftseffektiviteten gjennom digitale verktøy og FDV-system.*
- *Styrke miljøprofilen.*
- *Opprettholde fokus på kostnadskontroll, organisasjonsutvikling og et godt arbeidsmiljø.*

Mål og satsningsområder på lang sikt er at *Hammerfest havn har som en overordnet målsetting å posisjonere seg som internasjonal fiskerihavn både for produksjon, landing og servicehavn for fiskeri og sjømatnæringer ved siden av å være basehavn for energi og petroleumsindustrien i Barentshavet, samt større industrielle utbygginger og etableringer.*

I foretakets handlingsplan for 2026[8] fremgår det at 2026 blir et år der foretaket viderefører flere store prosjekter, samtidig som de skal ha et tydelig fokus på kostnadskontroll, effektiv drift og miljømessig bærekraft. Foretaket skal legge til rette for ny næringsaktivitet, gjennomføre planlagte investeringer og styrke infrastrukturen som understøtter fiskeri, havbruk, logistikk og energisektoren.

Eiendomsportefølje
Ifølge havneforetaket er Hammerfest Havn en kompleks virksomhet med behov for eiendommer for å håndtere gods og logistikk. Enkelte eiendommer har medført tilleggsfunksjoner som ikke nødvendigvis er ønsket.

Foretakets eiendomsportefølje inkluderer bygg og arealer på Fuglenes, Leirvika, Polarbase, Rypefjord og flere distriktskaier. Ifølge havnedirektør er det flere bygg som burde vært revet.

Den oversikten revisor har fått over foretakets eiendomsportefølje med foretakets kommentarer følger nedenfor:

Tabell 2 – Oversikt over Hammerfest Havn KFs eiendomsportefølje

Eiendom/sted	Foretakets kommentar
To bygg på Fugleneset og 13-14 mål med uteareal	Leid ut til Equinor. Brakkerigg frem til 2028
Lagerbygg med kontorer	Havnedirektør ønsker at alle ansatte skal sitte sammen her
Bygg med lager	Leid ut til aktører
Kaiareal	Ønsker å utvikle dette og få mer areal for å håndtere logistikk
Fiskerihavn	Stort sett full
Helikopterhangar	
Marina i sentrum	
Hurtigbåtkai	
Havnekvartalet	
Rypklubben	Mulighet for areal. Rasfarlig vei som må oppgraderes for at området skal kunne tas i bruk. Et firma som bruker området
Rypefjord fiskerimarina	
Polarbase	Foretaket drifter, men har kaier i offentlig/privat samarbeid hvor foretaket har

[8] Behandlet i havnestyreti møte 19.3.2026 under sak 03/26.

	betalt halvparten av kaiene. Foretaket får 75 % av kaivederlaget
Leirvika	Et stort prosjekt for en del år tilbake. Asko hadde base her før de la ned. Det er et stort område med nye lagerbygg og kontorer. Det er et bygg som fungerer som lager og det er et gammelt fiskebruk som burde vært revet. Foretaket har noe utleie her. Det er kaikapasitet og en aktør genererer en del inntekter via distribusjon av fòr til oppdrettsanlegg
Distriktskaier	Genererer store utgifter og lite inntekter. Oppleves som krevende.
Forsøl	Fiskerimarina med 12-13 plasser og ekstra kai

Til revisor har foretaket ytret at enkelte eiendommer har medført tilleggsfunksjoner som ikke nødvendigvis er ønsket, som kommentert i tabellen over. Foretaket har ovenfor revisor videre uttrykt behov for å vurdere om virksomheten er målrettet mot havneaktivitet og om alle eiendommer og aktiviteter er direkte knyttet til havneformål.

I foretakets årsberetning for 2025 er det inntatt informasjon om aktiviteten og investeringene til havneforetaket. Det er også inntatt begrunnelser for flere av prosjektene. Det vises blant annet til tiltak og investeringer knyttet til Leirvika, Havnekvartalet, landstrømsanlegg, kombibåt i sentrum, Folldal kai, forlengelse av sentrumsmoloer, fiskerimarina i Kvalsund og Rypefjord, samt for områdene Fuglenes og Forsøl. Det er også informasjon om distriktskai på Langstrand.

I foretakets årsregnskap for 2025 er det vist til at foretaket har høy gjeld, blant annet som følge av alle prosjektene foretaket har gjennomført etter vedtak i kommunestyret. Det er vist til utbygging i Leirvika og miljøprosjektet Ren Havn og videre at en realisering av prosjektet «Havnekvartal» vil gi noen inntekter. Hvor mye inntekter dette vil gi avhenger av hva foretaket får til av etableringer på området, både offentlig og privat virksomhet.

Virksomhet i selvstendige selskaper
Revisor har etterspurt skriftlig dokumentasjon for den virksomheten foretaket har engasjert seg i, og om den er vurdert å være fordelaktig for kommunen. I den forbindelse har foretaket sendt oss redegjørelser for Hammerfest Terminalen AS, Fuglenes Eiendom AS, og Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging. Disse redegjørelsene omtaler vi nedenfor. Revisor har også omtalt sentrale saker som er behandlet i havnestyret og kommunestyret for disse virksomhetene.

Hammerfest Terminalen AS var ifølge foretaket et verktøy i forbindelse med utvikling av Leirvika. Foretaket uttaler at organiseringen imidlertid har vist seg å ikke være i tråd med gjeldende regelverk og med bakgrunn i det så er aktiviteten i selskapet flyttet over til Hammerfest Havn KF.

Som følge av nummerert brev fra KomRev NORD var det nødvendig å omstrukturere finansieringen av Hammerfest Terminalen AS. I det nummererte brevet var det vist til at Hammerfest Havn KF hadde gjort ulovlig utlån til datterselskapet, Hammerfest Terminalen AS.

Det er ikke hjemmel i kommuneloven for å låne ut til virksomheter som driver næring. Det ble vedtatt i kommunestyrets sak 185/24 at alle eiendommer tilhørende Hammerfest Terminalen AS overføres til Hammerfest Havn KF. Administrasjonen i foretaket har arbeidet med en sak til havnestyret og kommunestyret om avvikling eller salg av selskapet. I møte i havnestyret 19.11.2025, under sak 44/25, ble «vurdering salg av Hammerfest Terminalen AS» behandlet. Havnedirektørens innstilling var at styret i Hammerfest Havn KF gir administrasjonen fullmakt til å forhandle om/gjennomføre salg av selskapet.

I formannskapets møte 19.1.2026 ble sak om inngåelse av leieavtale mellom Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF behandlet. Bakgrunnen for saken var:

> «Hammerfest kommunestyre vedtok i sak 185/24 som omhandlet endring av finansiering i Hammerfest Terminalen AS - Hammerfest Havn KF, at alle eiendommer tilhørende Hammerfest Terminalen AS overføres til Hammerfest Havn KF (vedlagt). Hammerfest Terminalen AS er hjemmelshaver på eiendommene gnr.15 bnr.20 og gnr.15 bnr.206, samt fester på eiendommen gnr.15 bnr.251. Hammerfest kommune er hjemmelshaver på eiendommen gnr.15 bnr.251. Samtlige eiendommer er lokalisert i Leirvika. I forbindelse med overføring av hjemmelen til eiendommen gnr.15 bnr.251, ble festeavtalen slettet og grunnen overført til ny eier som i dette tilfelle er Hammerfest kommune.»

I kommunestyremøte 12.2.2026 ble saken behandlet videre under sak 02/26 *inngåelse av leieavtale mellom Hammerfest kommune og Hammerfest Havn KF*. I saksfremlegget vises det til vedtaket fattet i kommunestyrets sak 184/24, hvor alle eiendommer flyttes til Hammerfest Havn KF, og at vedtakets ordlyd i kulepunkt 1 slik den er beskrevet ikke kan gjennomføres. Bakgrunnen er at et kommunalt foretak etter kommuneloven ikke er et eget rettssubjekt, men en del av kommunen og derfor ikke kan eie fast eiendom i eget navn, herunder heller ikke tinglyses som eier. Vedtakets kulepunkt 1 i sak 184/24 skal gjennomføres ved at eiendommene overføres til Hammerfest kommune. Videre inngår kommunen leieavtale med foretaket, som erstatter en festeavtale fra 2020. Kommunestyret vedtok:

- *Hammerfest kommune inngår leieavtale med Hammerfest Havn KF*
- *Leieavgiften settes til kroner 636 391,- per år*
- *Festeavgiften kan reguleres i samsvar med endringer i KPI. Dette kan gjøres hvert år, med første justering i 2030*
- *Administrasjonen gis fullmakt til å utarbeide leiekontrakt*

Fuglenes Eiendom AS sitt formål vurderes av foretaket å være i tråd med Hammerfest kommunes og Hammerfest Havn KFs strategiske mål om å legge til rette for næringsutvikling og maritim aktivitet. Det vises i vurderingen fra foretaket til at Fuglenes er et sentralt havne- og næringsområde, og at det er godt kjent at Hammerfest Havn KF har arbeidet langsiktig med utvikling av området. Eierskapet understøtter kommunens og foretakets mål om forutsigbar tilgang til sjørettede arealer og hensiktsmessig utvikling av maritim infrastruktur fremgår det i foretakets vurdering.

For ***Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging AS er*** det av foretaket vist til at ved utviklingen av Havnekvartalet ønsket kommunestyret å sikre seg innflytelse på hvordan tomtene blir utnyttet med bakgrunnen i at tomtene ligger sentralt i Hammerfest sentrum. Det er videre vist til at en utbygging vil ha vesentlig påvirkning på bymiljøet, og vesentlige kvaliteter i sentrum. Målsetningene med prosjektet er nedfelt i prosjektets styringsdokument som er vedtatt i Havnestyret senest 19.04.2024 og er senere behandlet i styret for Havnekvartalet Utbygging. Opprettelsen av aksjeselskapene er gjort med tanke på kommunens og

havneforetakets innflytelse på hvordan tomtene utnyttes. Alternativet ville ifølge foretaket vært å selge tomtene i det åpne markedet da det ikke vil være realistisk å finansiere en større sentrumsbebyggelse via havneforetaket.

Kommunestyret behandlet sak (sak 84/24) om hvordan Havnekvartalet skal organiseres videre. I saksfremlegget ble det av kommunedirektør påpekt at saken er kompleks og at den burde vært utredet bedre. Det ble fremmet flere forslag til vedtak. Vedtaket som ble truffet var:

1. *Havnestyret får fullmakt til å beslutte overføring av eiendommer til et holdingselskap og datterselskap, med ordfører som signeringsfullmektig.*
2. *Fullmakten gjelder kun dersom mva-forholdene avklares uten vesentlig negative konsekvenser. Ved risiko for mva-tilbakebetaling skal saken tilbake til kommunestyret for ny vurdering.*
3. *Styret i Havnekvartalet Holding AS skal bestå av politisk valgte representanter i Hammerfest Havn KF, men kan suppleres med annen kompetanse. Flertallet skal være politisk valgt.*
4. *Vedtektene for Holdingselskapet skal behandles av kommunestyret.*

I havnestyret er det i møte 19.11.2025, under sak 48/25, behandlet en sak om Havnekvartalet; Overføring av tomt på Havnekvartalet fra Hammerfest Havn KF til Havnekvartalet Utbygging AS. I saken var havnedirektørs innstilling at havnestyret vedtar at tomten på Havnekvartalet del 1 og 2 overføres fra Hammerfest Havn KF til Havnekvartalet utbygging AS i samsvar med kommunestyrets vedtak i sak 85/24. Øvrige tomtedeler avventes til formål er nærmere avklart, fremgår det av saksdokumentene.

Utleievirksomhet
Foretaket leier ut eiendom, til både næringsaktører og private. Revisor har mottatt en oversikt over leietakere som ligger inne i systemet HavneWeb samt oversikt over leietakere i systemet Port. Aktuelle leietakere oppgis blant annet å være Finnmark Fylkeskommune, Grieg Seafood Finnmark AS, Johannessen Service AS, GK Norge Utleie AS, Helse NORD IKT HF, Tess Vest AS, Prosjekt og drift AS, Equinor ASA, AF Gruppen Norge AS, Kystverket med flere. Foretaket har i tilknytning til utleievirksomheten et innfordringssystem. Depositum kreves og kan benyttes ved manglende innbetaling av leie. Foretaket har ikke hatt utfordringer knyttet til innbetaling.

5.5 Revisors vurdering

Våre vurderinger baserer seg på den skriftlige redegjørelsen foretaket har sendt oss for Hammerfest Terminalen AS, Fuglenes Eiendom AS, og Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging. I det følgende har vi vurdert redegjørelsene for hver av disse for seg, opp mot det utledete revisjonskriteriet.

For Fuglenes eiendom har foretaket i sin vurdering vist til at selskapets formål er i tråd med Hammerfest kommunes og Hammerfest Havn KFs strategiske mål om å legge til rette for næringsutvikling og maritim aktivitet. Foretaket har arbeidet langsiktig med utvikling av området. Det er vurdert at eierskapet understøtter kommunens og foretakets mål om forutsigbar tilgang til sjørettede arealer og hensiktsmessig utvikling av maritim infrastruktur. Etter revisors vurdering er det i vurderingen fra foretaket en kobling mot kommunens og foretakets mål, og peker på behovet for tilgang til sjørettede arealer, den viser til maritim infrastruktur og langsiktig planlegging. Teksten viser imidlertid ikke til hvordan virksomheten er knyttet til havnedrift, og hvordan konkrete fordeler eierskapet gir for havnevirksomheten. Det er ikke i vurderingen vist til det konkrete behovet foretaket har for akkurat denne virksomheten og

omfanget for tilgangen til sjø, kai og infrastruktur. Videre er det ingen informasjon om økonomiske fordeler, ressursbruk, og heller ikke en vurdering av eventuelle ulemper, eksempelvis for andre havneformål. Revisors vurdering er derfor at vurderingen fra foretaket mangler sentrale momenter.

For Hammerfest Terminalen AS har foretaket opprinnelig vurdert at virksomheten skulle være et verktøy i forbindelse med utvikling av havneforetaket, og nærmere bestemt Leirvika. I ettertid viste det seg at finansieringen av virksomheten ikke var i tråd med kommuneloven. Foretaket hadde ikke adgang til å gjøre utlån til datterselskapet Hammerfest Terminalen AS. Foretaket har gjort tiltak for å gjøre endringer slik at finansiering av virksomheten skal være i tråd med loven, og utarbeidet saker som er behandlet i kommunestyret. Etter revisors vurdering er det fra foretaket vist til bakgrunnen for etablering og lovbrudd og retting av lovbrudd, men vurderingen viser ikke til eksempelvis informasjon om havnetilknytning, hensiktsmessighet, fordeler og ulemper, og økonomi.

For Havnekvartalet Holding AS og Havnekvartalet Utbygging AS er det av foretaket vist til at de har vurdert at opprettelsen er gjort med bakgrunn i et mål om å ha innflytelse på tomteutnyttelsen i sentrum. Utbygging av havnekvartalet er vurdert å ha vesentlig påvirkning på bymiljøet og kvaliteter i sentrum. Det er blitt vurdert at et alternativ ville vært å selge tomtene ettersom det ikke ville vært realistisk å finansiere en større sentrumsbebyggelse via havneforetaket. Organiseringen har vært på sakskartet i kommunestyret. Revisors vurdering er at foretaket ikke har vurdert havnetilknytning, hensiktsmessig og fordelaktighet. Det foretaket peker på i redegjørelsen viser til byutvikling, som ikke anes å være innenfor havneforetakets formål. Det er heller ikke noen informasjon fra foretaket på eksempelvis fordeler, ulemper, og økonomi.

Foretaket har uttrykt at det er enkelte eiendommer som foretaket vurderer om de skal ha i sitt eie, og om disse medfører mer utgifter enn inntekter for foretaket.

5.6 Revisors konklusjon

Det foreligger ikke opplysninger som tilsier at Hammerfest Havn KF sin aktivitet og virksomhet er i strid med foretakets vedtekter. Foretaket ivaretar sentrale forvaltningsoppgaver tillagt foretaket etter havne- og farvannsloven, jf. selskapets vedtekter. Våre funn viser at aktiviteten og investeringene utover de lovpålagte oppgavene til foretaket er redegjort for i dokumenter som fremlegges for havnestyret, samt at kommunestyret som eier har tilsluttet seg aktiviteten. Foretaket har imidlertid ikke dokumentert uttrykkelig i sine skriftlige vurderinger om virksomhet er havnetilknyttet og hensiktsmessig og fordelaktig for havnevirksomheten, jf. vurderingskriteriene angitt i vedtektene. Havneforetaket har selv uttrykt at de har noen eiendommer som er vurdert å ikke være havnetilknyttet.

6 ANSKAFFELSER

Er Hammerfest Havn KF sine anskaffelser gjort i henhold til sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser, samt kommunestyrets vedtak og forutsetninger?

Revisjonskriterier

Hammerfest Havn KF skal ved anskaffelser:

- Ha gjort beregninger av anskaffelsens verdi
- Velge riktig forskrift for anskaffelsen og benytte tillatt anskaffelsesprosedyre
- Ivareta kravet til konkurranse i henhold til regelverket
- Gjøre potensielle leverandører kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt og utarbeide konkurransegrunnlag i de tilfeller det er krav om det
- Bruke kvalifikasjonskrav i henhold til forskriften
- Tildele kontrakt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel
- Fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig
- Føre anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever

Hammerfest Havn KF må ved bruk av eksterne i gjennomføring av anskaffelser ha:

- Dokumentasjon som viser foretakets beregninger av anskaffelsens verdi
- Kontrakt med valgte leverandør

6.1 Rutiner og praksis ved gjennomføring av anskaffelser

Revisor har mottatt et dokument kalt «*Praksisbeskrivelse – Anskaffelser i Hammerfest Havn KF*». Det fremgår at formålet med praksisbeskrivelsen er å redegjøre for hvordan foretaket håndterer anskaffelser av varer, tjenester og entrepriser i tråd med anskaffelsesregelverket, samt foretakets interne virksomhetsmodell og fullmaktsstruktur. Det vises til at målet er å sikre god ressursbruk, likebehandling, konkurranse og etterprøvbarhet i alle anskaffelser.

Foretaket har opplyst å følge Hammerfest kommunes overordnede retningslinjer for innkjøp og økonomistyring. Revisor har ikke fått oversendt disse. I praksisbeskrivelsen fremgår følgende ansvarsfordeling for anskaffelser:

- Daglig leder har det overordnede ansvaret for at anskaffelser skjer i samsvar med regelverket.
- Ledergruppen, Åge Alexandersen, Sturla Nilsen, Harald Knudsen, Jon Helge Løkke, Trond Rognlid forankrer beslutninger og prioriteringer i alle større kjøp og prosjekter.
- Prosjektansvarlig har ansvar for gjennomføring av godkjente prosjekter innenfor vedtatt budsjett og rammer.
- Økonomisjef følger løpende opp økonomien i alle prosjekter og deltar fast i ledergruppens oppfølgingsmøter.
- Rådgiver regnskap fører prosjektregnskap og bistår med økonomisk oppfølging og kontroll i regnskapssystemet.

I praksisbeskrivelsen er det redegjort for hvordan foretaket i praksis håndterer anskaffelser av varer, tjenester og entrepriser i henhold til anskaffelsesregelverket, samt foretakets interne

virksomhetsmodell og fullmaktsstruktur. For anskaffelser *under* 100 000 kroner fremgår det at det gjennomføres som direktekjøp og omfatter i hovedsak operativt materiell for drift og vedlikehold av havneinfrastruktur og eiendom. Disse anskaffelsene foretas av driftsleder og administrasjonskonsulent innenfor sine ansvarsområder og budsjettrammer. For anskaffelser *over* 100 000 kroner skal disse avklares med havnekaptein. Det fremgår at valg av leverandør skal være basert på pris, kvalitet, erfaring og leveringssikkerhet. Alle kjøpene skal registreres og dokumenteres i foretakets økonomisystem. Det vises til at det skal legges vekt på å benytte lokale leverandører i de tilfeller hvor det er å anse som hensiktsmessig og i tråd med regelverket.

For anskaffelser *mellom 100 000 og 1,3 millioner kroner* er myndighet til å bestille varer og tjenester regulert gjennom foretakets organisasjons- og stillingsstruktur. Anskaffelser skal avklares i ledergruppen før gjennomføring. Det skal innhentes minst tre tilbud og vurderinger skal dokumenteres. Valg av leverandør skal besluttes i samråd med ledergruppen.

Anskaffelser over nasjonal terskelverdi vises til å normalt være investeringsprosjekter som følger av vedtatt budsjett og handlingsplan. Disse anskaffelsene/prosjektene tildeles en i ledergruppen som får ansvar for å gjennomføre prosjektet, i tett samråd med økonomisjef, rådgiver regnskap og andre fagressurser. Den økonomiske oppfølgingen skal skje jevnlig i ledermøter.

Foretaket viser til å benytte profesjonell bistand for å sikre korrekt gjennomføring for anskaffelser som omfattes av regelverket for offentlige anskaffelser, herunder Hammerfest kommunes innkjøpsavdeling og eksterne rådgivere som WSP, Multiconsult og Byggtjeneste. Disse skal sikre at prosessen gjennomføres i samsvar med regelverket, herunder krav til dokumentasjon og etterprøvbarhet. De er også ansvarlige for å publisere konkurransene i konkurransegjennomføringsverktøyet Mercell.

Etter tildeling av kontrakt skal leverandør følges opp av en prosjektansvarlig, og framdrift og økonomi rapporteres i ledermøter. Det foretas evaluering etter fullført prosjekt/leveranse for å se på eventuelle forbedrings- og læringspunkter. All dokumentasjon knyttet til anskaffelsene, som tilbud, vurderinger, beslutninger og kontrakter skal arkiveres i foretakets systemer.

Praksisbeskrivelsen viser også til at foretaket skal følge Hammerfest kommunes etiske retningslinjer og habilitetsregler. I dette ligger det at alle ansatte som deltar i anskaffelser skal opptre uavhengig og lojalt, og melde fra ved mulig interessekonflikt.

Hammerfest Havn har ikke inngått rammeavtaler med leverandører, men foretaket har opplyst å kunne benytte kommunens avtaler.

6.2 Etterlevelse av anskaffelsesregelverket

Revisor har undersøkt Hammerfest Havn KFs inngåelse av fire avtaler listet opp i foretakets *oversikt over større anskaffelser i 2025 jf. utklipp 1 i rapportens kapittel 3*. I det følgende fremgår våre funn.

6.2.1 Advokatutgifter

Revisors funn

I regnskapet har revisor identifisert utgifter til ulike advokatfirmaer over flere år. Ifølge foretaket har det vært behov for juridisk bistand knyttet til ulike kontrakter, og tvister som har oppstått. Blant annet har det vært nødvendig i forbindelse med prosjektene Havnekvartalet og Folldal-kaia. Revisor ba om få oversendt forklaring for advokatutgiftene. Vi fikk oversendt

oversikt advokatutgifter til tre ulike advokatfirmaer for tre ulike prosjekter for 2025. Det er blant annet vist til faktura på over en halv million kroner.

Foretaket har ikke inngått noen egne rammeavtaler med advokatfirmaer om juridisk bistand, og anvender heller ikke eventuelle rammeavtaler som Hammerfest kommune kan ha på området. Foretaket tar direkte kontakt med advokatfirmaer de tidligere har brukt, med bakgrunn i kompetansen firmaet har for det foretaket ønsker bistand til. I andre sammenhenger har også foretaket brukt kommuneadvokaten i Hammerfest kommune.

6.2.2 Nye moloer – Fuglenes og Batteriet

Revisors funn

Hammerfest Havn KF skulle utvide to moloer. Det forelå en mulighetsstudie og rapporter fra områdene rundt moloene. Anskaffelsen er gjennomført av WSP Norge AS, etter oppdrag fra Hammerfest Havn KF. Av dokumentasjon vises det til at i havnestyret under sak 31/22 ble det vedtatt at det skulle utarbeides et skisseprosjekt for forlengelse av moloene med formål å få prosjektene inn i Nasjonal Transportplan. Dette arbeidet ble sluttført i starten av 2023.

Foretaket har inngått kontrakt med Norconsult for utarbeidelse av forprosjektet. Revisor har ikke mottatt kontrakten.

Kontraktens verdi er vist til å ligge under EØS-terskelverdien for vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser. Konkret estimert verdi fremgår ikke. I tilbud fra valgt tilbyder er pris eksklusiv mva. 2 400 000 kr.

Det fremgår av konkurransegrunnlag som er utarbeidet at konkurransen ble gjennomført av WSP Norge AS og at det er et begrenset forprosjekt som gjennomføres etter forsyningsforskriften del I. Det fremgår: «*Forprosjektet omtales som et begrenset forprosjekt ved at det ikke inkluderer fullstendige geotekniske undersøkelser, men en tilstrekkelig omfangskartlegging og vurderinger for å komme et steg nærmere i å finne den optimale løsningen med tilhørende kostnadsestimat som gir grunnlag for søknad om offentlig finansiering av tiltaket.»* Det foreligger ikke dokumentasjon for hvor konkurransen eventuelt er publisert, eller hvilke leverandører som har fått forespørsel om å inngi tilbud. Basert på dokumentasjonen som vi har fått, er det i hvert fall to firmaer som har fått tilsendt konkurransegrunnlaget. Ifølge forsyningsforskriften del I er det ikke krav til kunngjøring av konkurranse.

Konkurransegrunnlaget ser ut som utkast da det inneholder enkelte kommentarer fra WSP. Vi oppfatter at kommentarene er til foretaket og de fleste handler om å oppdatere informasjon om datoer som står i utkastet til konkurransegrunnlaget. Av konkurransegrunnlaget finner revisor følgende informasjon:

- hva som skal anskaffes
- hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
- hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt
- hvilke frister som gjelder
- kvalifikasjonskrav som tilbydere må oppfylle
- tildelingskriterier og vekting av disse
- krav til skriftlig kommunikasjon
- krav til innhold i og utforming av et tilbud

Det er oppstilt kvalifikasjonskrav til eventuelle tilbydere i konkurransegrunnlaget:

- leverandøren skal ha erfaring fra sammenlignbare oppdrag
- leverandøren skal ha nøkkelpersonell som har erfaring fra sammenlignbare oppdrag
- leverandøren skal ha oppgaveforståelse
- leverandøren skal ha ordnede forhold med hensyn til skatter og avgifter

Av konkurransegrunnlaget fremgår også hvilken dokumentasjon eventuelle tilbydere skal oversende til foretaket for å vise at kvalifikasjonskravene er oppfylt.

Om tildelingskriterier fremgår det at tildeling skal skje på bakgrunn av hvilket tilbud som har det beste forholdet mellom pris, kompetanse og oppgaveforståelse. Det er ikke oppgitt hvordan kriteriene skal vektes.

Ifølge evalueringsdokument kom det inn to tilbud. Tilbydere var Multiconsult og Norconsult. Evalueringsdokumentet viser at Norconsult hadde det beste forholdet mellom pris, ressurser/referanser og oppdragsforståelse.

Meddelelse som inneholdt begrunnelse for valgt leverandør, er dokumentert sendt til tilbyder 21.1.2025.

Det er ikke dokumentert at foretaket har arkivert en anskaffelsesprotokoll.

6.2.3 Kvalsund Marina

Revisors funn

I Hammerfest Havn KFs havnestyre i møte 7.4.20245 ble det behandlet en sak om finansiering knyttet til justering av anskaffelsen om Kvalsund fiskerimarina. I saken fremgår det at det tidligere godkjente budsjettet for prosjektet var på 6 millioner kroner eks. mva. De mottatte tilbudene lå imidlertid høyere enn dette og det er derfor nødvendig å øke havnestyret sin andel av prosjektets ramme med kr 1 200 000 eks. mva. Vedtaket i saken lød som følger:

> *Havnestyret godkjenner innstillingen av Marina Harbour Solutions AS som leverandør for bygging av Kvalsund fiskerimarina. Havnestyret vedtar å øke Hammerfest Havn KFs økonomiske andel i prosjektet med kr 1.200.000 eks. mva. Administrasjonen gis fullmakt til å inngå kontrakt og gjennomføre prosjektet i henhold til innstillingen.*

Hammerfest Havn KF skulle anskaffe flytekai med fortøyning, landgang og servicebuer i Kvalsund fiskerihavn.

Foretaket har inngått kontrakt med Marina Harbour Solutions AS. Avtalen er signert av partene 8.4.2025. Kontrakten er en kontraktsmal med standard kontraktsvilkår for kjøp av varer med eller uten montasje/installering utarbeidet av direktoratet for forvaltning og IKT.

Det er ikke dokumentert estimert verdi av anskaffelsen, men som ovennevnte sak viser så ble det opprinnelig budsjettert med kr 6 millioner. I tilbud fra valgt tilbyder er pris eksklusiv mva. 7 155 700 kr.

Dokumentasjon viser at foretaket har anvendt konkurransegjennomføringsverktøyet Mercell i konkurransen. Det fremgår også at konkurransen gjennomføres av WSP på vegne av foretaket. Det er utarbeidet konkurransegrunnlag for anskaffelsen. Av konkurransegrunnlaget fremgår det at anskaffelsen gjennomføres som åpen anbudskonkurranse etter anskaffelsesforskriften del III.

Av konkurransegrunnlaget finner revisor følgende informasjon:

- Hva som skal anskaffes
- Hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget
- Hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt
- hvilke frister som gjelder
- kvalifikasjonskrav som tilbydere må oppfylle
- tildelingskriterier og vekting av disse
- krav til skriftlig kommunikasjon
- krav til innhold i og utforming av et tilbud

Foretaket har valgt å oppstille kvalifikasjonskrav til eventuelle tilbydere i konkurransegrunnlaget:

- leverandøren skal være registrert i et foretaksregister
- leverandøren skal ha erfaring fra sammenlignbare oppdrag
- leverandøren skal ha et HMS-system
- leverandøren skal oppfylle krav til klima og miljø
- leverandøren skal ha ordnede forhold med skatter og avgifter

Av konkurransegrunnlaget fremgår også hvilken dokumentasjon eventuelle tilbydere skal oversende til foretaket for å vise at kvalifikasjonskravene er oppfylt.

Om tildelingskriterier fremgår det at tildeling skal skje på bakgrunn av hvilket tilbud som har det beste forholdet mellom pris og kvalitet basert på følgende tildelingskriterier:

Utklipp 4 – Oversikt over tildelingskriterier

Tildelingskriterium	Vekt	Dokumentasjon
Pris	**50%**	Tilbudsbrev
Miljø	**30%**	Leverte EPD'er og excel-ark
Referanser	**20%**	Referanseoppdrag med kontaktperson

Det foreligger kun dokumentasjon på at det er inngitt tilbud fra valgte leverandør. Det er ikke dokumentasjon for at eventuelle andre tilbydere leverte tilbud. Det foreligger heller ikke dokumentasjon på evaluering og gjennomgang av tilbud fra valgte leverandør. Det foreligger referat fra avklarende møte mellom foretaket og leverandør.

Hammerfest Havn KF har ikke dokumentert å ha arkivert en anskaffelsesprotokoll.

6.2.4 Havnegata 3 innredning kontorer

Revisors funn

Hammerfest Havn KF foretok oppussing av kontorer i Havnegata.

Foretaket har inngått kontrakt med Finnmark Bygg Entreprenør AS (Fibyen). Revisor har ikke mottatt kontrakten.

Ifølge dokumentasjon har foretaket vurdert at anskaffelsens omfang er under terskelverdi. Det fremgår at estimert verdi av anskaffelsen er 500 000 kr eks. mva. Det vises til at anskaffelsen gjennomføres etter anskaffelsesforskriften del I.

Dokumentasjon viser at foretaket har sendt ut forespørsel til fire ulike leverandører. Av tilbudsforespørselen fremgår det at det inngås avtale med tilbyder som totalt sett har det mest økonomisk fordelaktige tilbudet, etter en totalvurdering av pris, framdrift og leveransesikkerhet.

Ifølge utarbeidet notat datert 20.9.2024 fra gjennomføringen av anskaffelsen var det ved tilbudsfristens utløp ikke mottatt noen tilbud, til tross for at foretaket også har hatt telefonisk kontakt med leverandørene. Det ble mottatt et tilbud etter tilbudsfristens utløp.

Tilbudet fra eneste tilbyder var høyere enn den anslåtte verdien og foretaket gikk i forhandlinger med tanke på prisreduksjon. Leverandør reviderte tilbudet og foretaket godtok den reviderte prisen.

6.2.5 Hall for godshåndtering

Revisors funn

Hammerfest Havn KF skulle få levert og montert isolert plasthall.

For anskaffelse av plasthall har Hammerfest Havn KF inngått avtale med Hallspesialisten AS. Kontrakten er digitalt signert 1.4.2025 av havneforetaket og 2.4.2025 av leverandør.

Det foreligger ikke dokumentasjon som viser estimert verdi av anskaffelsen. Av avtalen fremgår det at anskaffelsen skal leveres for 1 735 000 kr. Av kontrakten fremgår det også at det er opsjon på varmepakke til en pris på 125 000 kr.

Dokumentasjon viser at foretaket har sendt ut forespørsel til flere ulike leverandører. Herunder finner revisor at det er tre leverandører som har levert tilbud, men det er dokumentasjon for forespørsel til kun to av disse. En av disse forespørslene er sendt via Hubspot[9].

Dokumentasjon viser at foretaket har foretatt en sammenligning av pris blant de tre leverandørene. Revisor har ikke mottatt valgte leverandørs tilbud.

Det fremgår av avtalen at «Denne avtalen er inngått med forbehold om at Hammerfest Havn KF får nødvendig godkjenning av byggesøknad fra kommunen, samt inngår endelig leiekontrakt med sin kunde. Dersom ett eller begge av disse vilkårene ikke oppfylles, bortfaller avtalen uten økonomiske forpliktelser for Hammerfest Havn KF».

[9] HubSpot Marketing Hub

6.3 Behandlinger i kommunestyret

Revisor har ikke funnet at det er noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser/kontrakter inngått av Hammerfest Havn KF. Kommunestyret er derimot informert og har godkjent prosjektene/investeringene blant annet gjennom tertialrapporter, årsrapporter, årsbudsjett og økonomiplaner. Det er blant annet informasjon i kommunestyrets sak 97/25, budsjettregulering investering 2025 Hammerfest Havn KF om de fleste av prosjektene som var ført opp i foretakets *oversikt over større anskaffelser 2025* jf. utklipp 1 i rapportens kapittel 3. Anskaffelsen «kai Akkarfjord» var det opplysninger om i årsrapport fra 2023, men fant ikke at ny informasjon var gitt til kommunestyret. Ifølge økonomisjef var det i 2025 behov for utbedringer som følge av utglidning av masser under kaia.

6.4 Revisors vurderinger

Revisor har undersøkt fire av foretakets gjennomførte anskaffelser. To av de undersøkte anskaffelsene er gjennomført av ekstern aktør. Dette gjelder anskaffelsen om nye moloer og Kvalsund marina. For disse to har revisor ikke gjort vurderinger av anskaffelsesprosessen da det er havneforetaket som er gjenstand for undersøkelse. For disse anskaffelsene skal foretaket likevel ha beregnet anskaffelsens verdi og arkivert kontrakt med valgte leverandør. For anskaffelsen om nye moloer er det informasjon om at foretaket estimerte verdien å være under EØS-terskelverdien for vare- og tjenestekontrakter og plan- og designkonkurranser, men ikke mer nøyaktig beløp. For anskaffelsen om Kvalsund Marina er det ikke estimert verdi av anskaffelsen, men informasjon viser at foretaket har ansett anskaffelsen til å bli over kr 6 millioner. Revisors vurdering er at foretaket **ikke har oppfylt** revisjonskriteriet om å ha dokumentasjon som viser foretakets beregninger av anskaffelsens verdi for verken anskaffelsen om nye moloer eller Kvalsund marina.

For anskaffelsen om nye moloer foreligger det ikke kontrakt. Revisors vurdering er derfor at revisjonskriteriet om å ha kontrakt med valgte leverandør er **ikke oppfylt.** Foretaket har dokumentert å ha kontrakt i sine arkiver for anskaffelsen om Kvalsund Marina og for denne anskaffelsen er kriteriet **oppfylt.**

For anskaffelsene foretaket selv har gjennomført har revisor vurdert foretakets praksis opp mot de utledete revisjonskriteriene. Disse anskaffelsene er Havnegata 3 og hall for godshåndtering. For Havnegata 3 er revisjonskriteriet om å ha gjort beregninger om anskaffelsens verdi **oppfylt.** For hall for godshåndtering er kriteriet **ikke oppfylt**.

For anskaffelsen om hall for godshåndtering er det ikke oppgitt hvilket regelverk som er lagt til grunn for gjennomføring, men kontraktens verdi tilsier at anskaffelsen skulle fulgt anskaffelsesforskriften del I. For anskaffelsen Havnegata 3 er lagt til grunn gjennomført etter anskaffelsesforskriften del I. For begge anskaffelsene er det dokumentasjon på at foretaket har sendt ut tilbudsforespørsel til ulike leverandører. Revisors vurdering er at revisjonskriteriet om å velge riktig forskrift for anskaffelsen og benytte tillatt anskaffelsesprosedyre er oppfylt for anskaffelsen Havnegata 3. For anskaffelsen om hall for godshåndtering har ikke foretaket dokumentasjon som synliggjør vurderinger av hvilken forskrift og anskaffelsesprosedyre som kan velges for anskaffelsen. Det ble gjennomført konkurranse og derfor vurderer vi at kriteriene om å velge riktig forskrift og anskaffelsesprosedyre er ivaretatt.

For begge anskaffelsene er det krav om føring av anskaffelsesprotokoll. Det foreligger ikke protokoll og revisjonskriteriet om å føre anskaffelsesprotokoll med det innhold som anskaffelsesforskriften krever er vurdert **ikke oppfylt**. At det er mangler ved protokollføring får betydning for revisjonskriteriet om å fortløpende sikre at de vurderinger og den

dokumentasjonen som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig. Det er i tillegg manglende meddelelse om tildelingsbeslutning for anskaffelsen om hall for godshåndtering. For anskaffelsen Havnegata 3 mangler det kontrakt. Vi har ikke indikasjoner på at faktiske forhold og vurderinger som har hatt betydning for gjennomføringen av anskaffelsen ikke er skriftliggjort.

Revisors vurdering er dermed at Hammerfest Havn KF for anskaffelsen Havnegata 3 har flere mangler knyttet til dokumentasjonskravene, herunder å sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig. Mangel på kontrakt er brudd på forskriftens dokumentasjonsplikt. For anskaffelsen om hall for godshåndtering er det også mangler knyttet til dokumentasjonskravene.

For samtlige av anskaffelsene er revisors vurdering at foretaket har oppfylt revisjonskriteriet om å ivareta kravet til konkurranse i henhold til regelverket og revisjonskriteriet om å gjøre potensielle leverandører kjent med de forhold som skal vektlegges ved deltakelse og tildeling av kontrakt og utarbeide konkurransegrunnlag i de tilfeller det er krav om det. Foretaket har gjennomført konkurranse i samtlige av disse. Det foreligger ikke konkurransegrunnlag, og det er heller ikke krav om det, men revisor har sett at det i tilbudsforespørsel er oppgitt kriterier. Revisor har også vurdert at foretaket har oppfylt revisjonskriteriet om å tildele kontrakt i tråd med tildelingskriterier satt i forespørsel. Revisjonskriteriet om å bruke kvalifikasjonskrav i henhold til forskriften er ikke aktuelt å undersøke da det ikke foreligger informasjon om bruk av kvalifikasjonskrav for disse to anskaffelsene.

Revisor har avdekket at foretaket har gjort kjøp av advokattjenester uten å følge kravene i anskaffelsesregelverket. Tjenestene er anskaffet direkte, uten konkurranse eller dokumentert vurdering av eventuelt unntak. Dette innebærer brudd på regelverkets grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling og forutberegnelighet. Med bakgrunn i dette har vi ikke grunnlag for å gjøre nærmere vurderinger opp mot de utledete revisjonskriteriene.

KomRev NORDs undersøkelse av de utvalgte anskaffelsene viser at sentrale krav til konkurranse blir ivaretatt, slik som tidligere funnet i 2021. For kjøp av juridiske tjenester har foretaket derimot gjort direkte kjøp. Svakheter knyttet til anskaffelsesprosesser, er fortsatt skriftliggjøring av vurderinger og arkivering av anskaffelsesdokumentasjon.

6.5 Revisors konklusjon

Hammerfest Havn KF har ved inngåelse av fire undersøkte anskaffelser overholdt sentrale bestemmelser i regelverket om offentlige anskaffelser om konkurranse, forutberegnelighet og likebehandling. For noen av de undersøkte anskaffelsene er det noe avvik opp mot bestemmelser i regelverket om dokumentasjon og etterprøvbarhet. Vi har ikke funnet noen kommunestyrevedtak om konkrete anskaffelser, men kommunestyret er blitt orientert om – og har godkjent prosjektene/investeringene gjennom låneopptak.

Hammerfest Havn KF kan ikke dokumentere at anskaffelsesregelverket er etterlevd ved kjøp av juridisk bistand.

7 ANBEFALINGER

Revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurderinger og konklusjoner. Vi anbefaler Hammerfest Havn KF å gjennomføre tiltak som sikrer at:

- beregninger av anskaffelsens verdi i alle tilfeller gjøres i henhold til regelverket og at disse blir dokumentert
- regelverkets regler om føring av anskaffelsesprotokoll blir etterlevd

For noen av de undersøkte anskaffelsene har foretaket engasjert eksterne til å gjennomføre anskaffelsene. Revisor anbefaler Hammerfest Havn KF å:

- gjøre vurdering av hvordan anskaffelsesprosessene gjennomført av eksterne skal dokumenteres og arkiveres hos foretaket
- gjøre tiltak for å sikre at dokumentasjon lagres og arkiveres

Vi anbefaler også Hammerfest Havn KF å gjøre vurderinger av om anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse ved kjøp av juridiske tjenester.

8 UTTALELSE

Utkast til forvaltningsrevisjonsrapport ble sendt til Hammerfest Havn KF v/havnedirektør og styreleder for uttalelse den 13.4.2026. Havnedirektør ga den 4.5.2026 følgende tilbakemelding:

> *«Vi tar rapporten til etterretning, og vil se på hvordan vi kan løse anmerkninger på en bedre måte fremover».*

9 REFERANSER

- Lov 21.06.2019 nr. 70 om havner og farvann (havne- og farvannsloven)
- Lov 22.06.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 17.06.2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven)
- Forskrift 12.08.2016 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (forsyningsforskriften)
- Forskrift 29.05.2013 nr. 539 om sikring av havner
- Forskrift 29.05.2013 nr. 538 om sikring av havneanlegg
- Vedtekter for Hammerfest Havn KF
- Vedtak i kommunestyret som omhandler Hammerfest Havn KF
- Hammerfest Havn – Porten til Barentshavet
- www.Proff.no
- www.doffin.no
- SafeSeaNet Norway
- Hammerfest Havn Kf

10 VEDLEGG

Vedlegg 1: Anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipper
Av § 4 i lov om offentlige anskaffelser fremgår: «*Oppdragsgiver skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet».* Innholdet i prinsippene er nærmere presisert i forarbeidene til bestemmelsen[10]. I det følgende redegjøres det nærmere for innholdet i prinsippene.

Anskaffelsesregelverkets grunnleggende prinsipper
Det grunnleggende prinsippet om *konkurranse* skal sikre at alle potensielle leverandører har de samme mulighetene til å oppnå kontrakter med det offentlige og bidra til at det offentlige foretar effektive anskaffelser. Prinsippet innebærer at oppdragsgiver må gjøre anskaffelsen kjent for et rimelig antall leverandører. Klagenemda for offentlige anskaffelser (KOFA) har uttalt at oppdragsgiver som hovedregel bør kontakte minst tre leverandører, men dette kan ikke gjelde absolutt[11]. Hvor langt denne plikten strekker seg må vurderes konkret, og *forholdsmessighetsprinsippet*, som vi forklarer nedenfor, vil være avgjørende.

Oppdragsgiver plikter å *likebehandle* leverandører. Dette innebærer at alle potensielle leverandører skal gis samme muligheter og at oppdragsgiver ikke kan diskriminere eller prioritere leverandører på grunnlag av nasjonalitet eller lokal tilhørighet. Prinsippet er til hinder for både direkte forskjellsbehandling (for eksempel at en leverandør blir vurdert foran en annen på bakgrunn av lokal tilhørighet) og indirekte forskjellsbehandling (en tilsynelatende nøytral bestemmelse, for eksempel et kvalifikasjonskrav eller en kravspesifikasjon, utformes sånn at den i praksis avskjærer enkelte leverandører fra å levere tilbud på bakgrunn av for eksempel lokal tilhørighet).

Forutberegnelighetsprinsippet innebærer at oppdragsgivers angivelse av hvordan anskaffelsen skal gjennomføres, er bindende. Oppdragsgiver må gi informasjon til leverandørene om hva som skal anskaffes, hvilke kriterier som ligger til grunn for valget av leverandør, og hvordan anskaffelsen skal gjennomføres.

Kravet om *etterprøvbarhet* henger tett sammen med prinsippet om forutberegnelighet. Oppdragsgiver må sørge for at viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen begrunnes og dokumenteres. For anskaffelser som kun skal følge anskaffelsesforskriftens del I, plikter oppdragsgiver å føre anskaffelsesprotokoll. Protokollen skal inneholde opplysninger om vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen, jf. anskaffelsesforskriften § 7-1. Vesentlige forhold kan for eksempel være vurderinger og beslutninger om forhandlinger, utvelgelse av leverandører, tildeling av kontrakt og avlysning av konkurransen. I forsyningsforskriften er det ikke krav til anskaffelsesprotokoll, men *oppdragsgiveren skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen* forsyningsforskriften jf. § 7-1.

Forholdsmessighetsprinsippet regulerer gjennomslagskraften til de øvrige prinsippene. Plikter og rettigheter som utledes av andre prinsipper, må tilpasses den enkelte anskaffelsens art og omfang. Jo mindre og enklere en anskaffelse er, jo mindre vidtrekkende prosedyrekrav kan utledes av de øvrige prinsippene. På den annen side innebærer forholdsmessighetsprinsippet at

[10] Prop. 51 L (2015-2016) s. 81-82
[11] KOFA 2009/6

kravene som oppdragsgiver stiller til leverandørene, må stå i forhold til anskaffelsen. Oppdragsgiver skal ikke stille strengere krav enn det som er nødvendig for å realisere formålet med anskaffelsen.

De grunnleggende prinsippene må ligge til grunn for alle anskaffelser over kr 100 000 kroner eksklusiv mva.

Vedlegg 2 – Oversendt oversikt over prosjekter og behandling i Havnestyret og kommunale utvalg for 2025

Oversikt over behandling i havnestyret og kommunestyret

Prosjekter i Havnestyret og kommunale utvalg

Havnekvartalet

11.02.25 HHS 03/25 Statusrapport ny sentrumshavn/nytt havnekvartal pr. januar 2025

07.04.25 HHS 15/25 STATUSRAPPORT NY SENTRUMSHAVN / NYTT HAVNEKVARTAL PR. februar og mars 2025

28.05.25 HHS 24/25 STATUSRAPPORT NY SENTRUMSHAVN / NYTT HAVNEKVARTAL PR. mai 2025

28.05.25 HHS 26/25 SAMORDNING AV HAVNESTYREMØTER OG STYREMØTER i Havnekvartalet Holding AS og Hammerfest Terminalen AS

22.10.25 HHS 41/25 Administrative rutiner Havnekvartalet Holding AS

22.10.25 HHS 42/25 Overføring av tomt til Havnekvartalet Utbygging AS - utsatt

Renhavn

11.02.25 HHS Statusrapport Ren Havn-prosjektet pr. november 2024

Prosjekter under utvikling

28.05.25 HHS 29/25 INVESTERINGER - INDUSTRIELL OMRÅDEUTVIKLING FUGLENES

22.10.25 HHS Kombibåtkai, sentrum

Mindre prosjekter

11.02.25 HHS Retningslinjer for distriktskaifond

24.04.25 39/25 KS Etablering av distriktskaifond og retningslinjer – Hammerfest Havn KF

11.02.25 HHS 09/25 Renovering av langstrand Trafikkai

11.02.25 HHS 10/25 Ny flytebrygge Rypefjord Fiskerimarina

05.06.25 FSK 58/25 Utbyggingsavtale Rypefjord Marina – justert anleggsbidrag

12.06.25 KS 69/25 Utbyggingsavtale Rypefjord Marina – justert anleggsbidrag

26.09.25 HHS 35/25 Rypefjord Fiskerimarina – utskifting av Brygge

07.04.25 HHS 17/25 FINANSIERING – JUSTERING KYSTVERKET FISKERIMARINA RYPEFJORD

07.04.25 HHS 18/25 Finansiering – justering Kystverket Kvalsund fiskerimarina

Vedlegg 3 – Foretakets oversendte oversikt over eiendom

NY SENTRUMSKAI
DAMPSKIPSKAIA
BIBLIOTEKKAIA
LAVAMOLOEN
STRANDKAI SENTRUM
AKS BRYGGE / NY BANKKAI
FLYTEBRYGGE AKS
SENTRUM SMÅBÅTHAVN
FUGLENES BØLGEBRYTERKAI
FUGLENES STRANDKAI (KAI 12)
FUGLENES FLYTEBRYGGE FOR BUNKEROILS PUMPER
2 MOBILE FLYTEBRYGGER
FUGLENES FISKERIMARINA
FLYTEMOLLO FUGLENES FISKERIMARINA
FUGLENES FLYTEKAI BRENNERIVEIEN
KAI 23 FUGLENESTERMINALEN
FLYTEBRYGGE FOR TROSSEBÅTER
KOMBIBÅTKAI
SMÅBÅTHAVN RYPEFJORD
POLARBASE - KAI 1 HOVEDKAIA
POLARBASE - KAI 2 KIRKEGÅRDSØYA
POLARBASE - KAI 3 RORO KAI
POLARBASE - KAI 4 FINNØY
POLARBASE - KAI 5 RIGGKAI
HAMMERFESTTERMINALEN KAI 1
HAMMERFESTTERMINALEN KAI 2
HAMMERFEST TERMINALEN KAI 3 (GAMMEL KAI)
HAMMERFEST TERRMINALEN FLYTEBRYGGE
”NY” KAI NUSSIR
KVALSUND MARINA
FORSØL FISKERIMARINA
FISKERIHAVN FORSØL
KAI AKKARFJORD - KVALSVIK
HELLEFJORD
LUNDHAMN (TREKAI)
LANGSTRAND (TREKAI)
LOTRE KAI
SLETNES KAI
KÅRHAMN KAI
SENNABUKT
SURVIKA
AKKARFJORD SMÅBÅTHAVN

Under *bygninger* fremgår:
HAVNEKONTOR
TERMINAL SENTRUM / PASASJERTERMINAL
HAVNETERMINAL SENTRUM

KAIBODEN/VANNBU
NY HAVNETERMINAL SENTRUM
BRENNERIVEIEN 24-30
MIKSEHALL (ASCO-BASE)
HELIKOPTERHANGAR
INDUSTRIGATA 5
NYTT LAGERBYGG LEIRVIK
PETROLIUMSVEIEN 17
PETROLIUMSVEIEN 19
PETROLIUMSVEIEN 20

Under *tomter og sjøområde* fremgår:
INDUSTRIOMRÅDE FUGLENES
PARKERINGSPLASS FUGLENES MARINA
UTEAREAL LEIRVIKA INDUSTRIOMRÅDE
RØRGATE BULKANLEGG LEIRVIKA
SJØOMRÅDE HAVNEBASENG
SJØOMRÅDE INDRE HAVN
HAVNEKVARTAL

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner og fylkeskommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Nordland fylkeskommune, og 51 kommuner fordelt på Nordland samt Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Alta, Bodø, Finnsnes, Hammerfest, Leknes, Narvik, Sortland, Svolvær og Tromsø.

Vi har 55 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 16 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner, undersøkelser og eierskapskontroller i Hammerfest kommune:

Eierskapskontroll – kommunens eierstyring	*2025*
Undersøkelser i Hammerfest parkering KF	*2024*
Avvik og varsling	*2024*
Pleie og omsorg	*2025*